

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIASTA CZARNKÓW

URZĄD MIASTA CZARNKÓW

PLAC WOLNOŚCI 6

www.czarnkow.pl

WRZESIEŃ 2005

SPIS TREŚCI

SPIS WYKRESÓW	4
SPIS TABEL.....	4
WSTĘP	5
1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	6
2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU.....	6
2.1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ.....	6
2.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	6
2.2.1. Klimat	6
2.2.2. Warunki wodne	7
2.2.3. Zasoby naturalne	7
2.3. TURYSTYKA.....	7
2.3.1. Baza noclegowa.....	8
2.4. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.....	9
2.4.1. Uwarunkowania Ochrony Środowiska Naturalnego	9
2.4.2. Infrastruktura Techniczna	9
Stan systemu komunikacji	9
Zaopatrzenie w ciepło.....	10
Zaopatrzenie w wodę.....	11
Kanalizacja.....	11
Gospodarka odpadami stałymi	12
Selektywna zbiórka odpadów.....	12
Telekomunikacja.....	12
Gazyfikacja.....	13
Energetyka.....	13
Własność nieruchomości	13
Mieszkania komunalne	14
Stan obiektów dziedzictwa kulturowego	14
2.4.3. Identyfikacja problemów:	14
2.5. GOSPODARKA	15
2.5.1 Struktura sektorowa zatrudnienie.....	17
2.5.2 Identyfikacja problemów:	17
2.6. SFERA SPOŁECZNA	18
2.6.1. Sytuacja demograficzna i społeczna terenu.....	18
OGÓŁEM.....	19
2.6.2. Rynek pracy i problem bezrobocia	20
2.6.3. Aktywność społeczna	22
2.7. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM POZIOM BEZPIECZEŃSTWA.....	23
2.7.1. Usługi dla ludności.....	23
Sytuacja mieszkaniowa	23
2.7.2. Motoryzacja.....	24
2.7.3. Bezpieczeństwo	24
2.7.4. Realizacja Programu Prewencji Kryminalnej.....	25
2.7.5. Służba zdrowia.....	26
2.7.6. Oświata.....	27
Przedszkola.....	27
Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne.....	27
ROK 2004	28
2.7.7. Kultura.....	28
2.7.7. Biblioteki Miejskie	29
2.7.8. Muzeum Ziemi Czarnkowskiej.....	29
2.7.9. Media lokalne	29
2.7.10. Sport	30
2.7.11. Określenie grup społecznych wymagających wsparcia.....	31

Pomoc bezdomnym	33
2.7.12. Identyfikacja problemów:	33
3. ZADANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ SYTUACJI SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ CZARNKOWA	34
3.1. FINANSE MIASTA	34
Silne strony	34
Braki, problemy	34
3.2. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	35
Silne strony	35
Braki, problemy	35
3.3. ROZWÓJ GOSPODARCZY	35
Silne strony	35
Braki, problemy	35
3.4. OŚWIATA, WYCHOWANIE, KULTURA, SPORT	36
Silne strony	36
Braki, problemy	36
3.5. ZDROWIE, POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO	37
Silne strony	37
Braki, problemy	37
3.6. ZADANIA DO REALIZACJI	37
3.6.1. Zmiany w strukturze gospodarczej terenu	40
3.6.2. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury	40
3.6.3. Poprawa stanu środowiska naturalnego	40
3.6.4. Poprawa stanu środowiska kulturowego, rozwój zasobów ludzkich, jakość życia	41
3.7. HIERARCHIA ZADAŃ PRZYJĘTYCH DO REALIZACJI:	42
4. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW	43
4.1. LATA 2004-2006	43
4.3. OKREŚLENIE KRYTERIÓW KOLEJNOŚCI PROJEKTÓW	44
4.3. OKREŚLENIE KRYTERIÓW KOLEJNOŚCI PROJEKTÓW	45
5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY MIASTA CZARNKÓW	46
5.1. WYDATKI INWESTYCYJNE	46
6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	48
7. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004-2006	49
8. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	51
8.1. ZARZĄDZANIE PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO	51
8.2. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	51
9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	52
9.1. SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	52
9.2. SPOSOBY OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	52

9.3. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTORAMI: PUBLICZNYM, PRYWATNYM, ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	52
9.4. PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	52

SPIS WYKRESÓW

WYDATKI NA DROGI GMINNE Z BUDŻETU MIASTA (W ZŁ)	9
LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	15
LICZBA LUDNOŚCI CZARNKOWA W LATACH 1998-2004 (STAN NA 31.12.2004.)	18
MIGRACJE W CZARNKOWIE W LATACH 1998-2004	18
PRZYROST NATURALNY W CZARNKOWIE	19
STOPA BEZROBOCIA I LICZBA BEZROBOTNYCH W CZARNKOWIE W LATACH 1998-2004	20

SPIS TABEL

DANE NA TEMAT MIENIA KOMUNALNEGO MIASTA	13
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH WEDŁUG BRANŻ - ZAREJESTROWANE W EWIDENCJI PODMIOTÓW W MIEŚCIE	16
NAJWIĘKSI PRACODAWCY W CZARNKOWIE (W KOLEJNOŚCI ALFABETYCZNEJ)	16
LICZBA LUDNOŚCI W MIEŚCIE CZARNKÓW - STAN NA 31.12.2004 R.	19
STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG GRUP WIEKOWYCH - 2004 R.	19
SYTUACJA MIESZKANIOWA W MIEŚCIE	23
INFORMACJA O PRZESTĘPSTWACH I WYKROCZENIACH W CZARNKOWIE	25
PODSTAWOWE DANE O SZKOLE PODSTAWOWEJ I GIMNAZJACH W CZARNKOWIE (2004 R.) ...	28
ŚRODOWISKA OBJĘTE POMOCĄ SPOŁECZNĄ	31
ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH GMINY W 2003 I 2004 ROKU	31
ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ W RAMACH ZADAŃ ZLECONYCH GMINIE W 2003 I 2004 ROKU	32
NAJWIĘKSZE INWESTYCJE W MIEŚCIE W LATACH 1998-2004	46
PROGNOZA KWOTY DŁUGU GMINY MIASTA CZARNKÓW NA LATA 2005-2012, STAN NA 01.01.2005R.	50

WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego jest kolejnym, po Strategii, kompleksowym dokumentem wymaganym w przypadku ubiegania się o środki strukturalne. Obowiązek posiadania tego dokumentu nałożył Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006.

Cezura czasowa planu obejmuje lata 2004-2006. W dokumencie wskazywane są także działania planowane na lata 2007-2013 (jest to kolejny okres programowania Unii Europejskiej).

Podstawą w pracach nad dokumentem były, przede wszystkim, Strategia Rozwoju Miasta Czarnków oraz Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miasta Czarnków.

Burmistrz Gminy Miasta Czarnków przygotowanie projektu Planu Rozwoju Lokalnego powierzył Zespołowi ds. Rozwoju Lokalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną Miasta, formułuje cele i opisuje strategie zmierzające do osiągnięcia rozwoju społecznego. Plan szacuje również spodziewane efekty planowanych przedsięwzięć i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, a także wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych Gminy Miasta Czarnków.

Przygotowanie Planu Rozwoju Lokalnego poprzedzone było szerokimi konsultacjami z partnerami społeczno-gospodarczymi z terenu Gminy Miasta Czarnków w ramach odbywających się w dwóch edycjach warsztatów strategicznych. Ponadto umożliwiono wszystkim zainteresowanym zgłaszanie zadań do Planu Rozwoju Lokalnego za pośrednictwem Oficjalnego Serwisu Internetowego Miasta Czarnków. Projekt Planu uzyskał pozytywną opinię Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego i Komisji Społecznej Rady Miasta Czarnków.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków będzie w latach 2004-2006 służył jako punkt odniesienia dla działań rozwojowych, podejmowanych z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość pomocy finansowej z funduszy unijnych.

Informacje zebrane i przeanalizowane w niniejszym dokumencie pochodzą z wielu źródeł i są wynikiem prac szerokiego grona osób, reprezentujących m.in.:

- Urząd Miasta Czarnków,
- Starostwo Powiatowe w Czarnkowie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komendę Powiatową Policji,
- Szpital Powiatowy w Czarnkowie,
- Miejską Kanalizację i Wodociąg Spółka z o.o.,
- Miejski Zakład Komunalny Spółka z o.o.,
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.,
- „Geotermię” Czarnków Spółka z o.o.,
- Zakład Energetyczny,
- Wielkopolską Spółkę Gazownictwa Spółka z o.o.,
- Szkołę Podstawową i Gimnazjum,
- przedszkola,
- Czarnkowski Dom Kultury,
- Miejską Bibliotekę Publiczną,
- Muzeum Ziemi Czarnkowskiej,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji, kluby i stowarzyszenia sportowe,
- Urząd Statystyczny.

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Obszar: Gmina Miasta Czarnków

Czas realizacji: lata 2004-2013

2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

2.1. Położenie, powierzchnia, ludność.

Czarnków to miasto liczące około 12 tysięcy mieszkańców, położone w północnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie czarnkowsko - trzcianieckim. Jest lokalnym centrum, skupiającym najważniejsze urzędy i instytucje o zasięgu lokalnym i subregionalnym (Urząd Miasta, Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe, szpital, banki, itd.). W Czarnkowie znajduje się zarówno siedziba władz powiatowych, miejskich, jak i gminnych. Miasto sąsiaduje z gminą wiejską Czarnków.

Odległości drogowe do ważniejszych dużych miast wynoszą: Piła – 36 km, Poznań - 70 km.

Powierzchnia miasta wynosi 970 ha, z czego lasy zajmują około 13%, użytki rolne 53%, a pozostałe tereny ok. 34%.

Miasto w stosunku do swojej wielkości stanowi istotny ośrodek przemysłowy, turystyczny i kulturalny regionu. Głównymi źródłami dochodów mieszkańców jest praca w miejscowych firmach i usługach, szkolnictwie i różnego rodzaju administracji. Bezrobocie jest niższe niż przeciętnie w kraju - **na koniec 2004 r. wskaźnik bezrobocia wynosił 11,7%**. Czarnków stosunkowo pozytywnie wypada na tle innych miast również w tak istotnych zagadnieniach, jak choćby w klasyfikacji dotyczącej liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, czy w dochodach własnych gminy na 1 mieszkańca.

2.2. Środowisko przyrodnicze

Czarnków leży na granicy mezoregionów fizyczno-geograficznych: Pojezierza Chodzieskiego i Kotliny Gorzowskiej w jej mikroregionie Dolinie Dolnej Noteci. Jest to korzystna lokalizacja, ale naturalnie ogranicza dalszy rozwój miasta w tych formach terenowych. Mezoregion Pojezierza Chodzieskiego charakteryzuje się krajobrazami młodoglacjalnymi równin i wzniesień morenowych - krajobrazami niezwykle atrakcyjnymi pod względem przyrodniczym i kulturowym, dla turystyki i rekreacji. Szczególnie atrakcyjne są wały moren spiętrzonych, które występują na krawędzi wysoczyzny morenowej tuż nad Czarnkowem.

2.2.1. Klimat

Warunki klimatyczne Czarnkowa i jego okolic pozostają pod wpływem trzech regionów klimatycznych: Regionu Środkowowielkopolskiego, Środkowopomorskiego i Regionu Dolnej Warty. W rezultacie długość trwania lata wynosi ok. 100 dni, zimy ok. 80, a liczba dni z mrozem waha się w przedziale 30-40. Okres wegetacyjny rozpoczyna się 1-5 kwietnia i kończy 1-5 listopada, tak więc trwa ok. 210 dni w roku. Średnia roczna suma opadów wynosi 500-600 mm. Dominują wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.

Mezo i mikroklimat Czarnkowa kształtuje się pod silnym wpływem Doliny Noteci i strefy krawędziowej Pojezierza Chodzieskiego. Bogaty system łąkowy w dolinie, ze stosunkowo dużym udziałem wód otwartych, podmokłości, zarośli i zadrzewień, dużą akumulacją energii słonecznej w okresie wegetacji, tworzą korzystny klimat - dość wilgotny, dobrze natleniony, nasycony roślinnymi substancjami lotnymi i o małych amplitudach temperatur.

2.2.2 Warunki wodne

Wody powierzchniowe stanowią istotny element krajobrazowy Czarnkowa – rzeka Noteć jest nośnikiem życia biologicznego i wpływa w istotny sposób na klimat lokalny. Jakość wód powierzchniowych jest dość dobra. Rzeka Noteć mieści się w drugiej klasie czystości. Największy wpływ na jakość wód Noteci mają rzeki wpadające do niej. Na różnych odcinkach są to przede wszystkim Gwda, Drawa, Bolimka i Trzcinka.

2.2.3. Zasoby naturalne

Miasto jest położone w strefie pokładów wód geotermalnych o przewidywanej temperaturze 95-100°C. Planuje się wykorzystanie wód szczególnie do celów grzewczych i technologicznych.

2.3. TURYSTYKA

Miasto położone jest w pradolinie Noteci, na skarpie moreny polodowcowej, ciągnącej się wzdłuż rzeki, na skraju Puszczy Noteckiej, w pobliżu pięknych jezior (występujących już poza miastem, w obrębie gminy Czarnków). Ponadto Czarnków położony jest na skraju Kotliny Gorzowskiej i Wysoczyzny Chodzieskiej. Krawędź doliny Noteci, biegnąca przez miasto, stanowi jednocześnie granicę dwóch różnych obszarów krajobrazowych. Na północ i zachód ciągną się łąki nadnoteckie, zalegające płaską dolinę rzeki, a na południu i wschodzie wzgórza morenowe ostro podcięte, stanowiące stromą krawędź doliny. Ozdobą miasta są dwie góry, położone na południu. Są to: Góra Krzyżowa oraz Góra Żydowska. We wczesnym średniowieczu krzyżowały się tutaj dwa ważne szlaki handlowe. Wówczas te dwa wzniesienia stanowiły naturalną bramę wejściową w dolinę, zwaną „Wrotami Czarnkowskimi”, a wcześniej prawdopodobnie prowadziło tędy jedno z odgałęzień rzymskiego Szlaku Bursztynowego. Obecnie Góra Krzyżowa zabudowana jest domami mieszkalnymi. Szczególnie urozmaicone tereny wokół miasta rozciągają się między Czarnkowem, Lubaszem, Gorajem i Ciszkowem. Występują tu wysokie wzgórza o wysokości względnej do doliny Noteci od 70 do 90 m, ponadto doliny przypominające tereny podgórskie, a także piękne lasy o urozmaiconym drzewostanie. Te wszystkie walory przyczyniły się do nadania tej krainie nazwy „Szwajcarii Czarnkowskiej”, której stolicą jest właśnie miasto Czarnków.

Przez miasto prowadzą następujące **szlaki turystyczne**:

- Żeglowny Szlak Noteci,
- Transwielkopolska Trasa Rowerowa, odcinek północny: Poznań – Okonek: 200 km, przebiegający przez Czarnków,
- niebieski (P-302): Ujście – Walkowice – Czarnków – Krucz – Miały – Marylin – Sieraków – Międzychód – Pszczew – Trzciel – Zbąszyń – Rudno – Świętno – Olejnica – Boszkowo – Leszno – Rydzyna (326 km),
- zielony (P-303): Szamotuły – Oborzyczo – Lubasz – Czarnków – Radolin – Trzcianka – Niekursko (91 km).

2.3.1. Baza noclegowa

Istniejąca na terenie miasta baza noclegowa stanowi niezbędny element zagospodarowania turystycznego i ma kluczowe znaczenie dla rozwoju turystyki na tym obszarze.

Do obiektów noclegowych, znajdujących się na terenie Czarnkowa należą:

- Hotel „Lidia” - 45 miejsc noclegowych w 19 pokojach,
- Hotel „Czarna Hanka” - 21 miejsc noclegowych w 9 pokojach (obiekt posiada zaplecze, umożliwiające organizację szkoleń i konferencji),
- Gościniec „Śmieszek” - 11 miejsc noclegowych w 5 pokojach.

Jak widać, miasto dysponuje około 70 miejscami noclegowymi w obiektach o średnim standardzie. Jest to dość skromne zaplecze noclegowe dla miasta, które planuje rozwijać na swoim terenie turystykę. W przypadku przybycia do Czarnkowa większej liczby turystów (np. z okazji odbywających się ciekawych imprez), miasto nie jest w stanie zapewnić gościom wystarczającej liczby miejsc noclegowych. Dodatkowa baza noclegowa znajduje się w okolicznych miejscowościach na terenie gminy Czarnków. Wśród nich należy wymienić następujące obiekty:

- Zajazd „Meteor” w Lubasz,
- Ośrodek wypoczynkowy „Limosinus” położony około 6 km od Czarnkowa (Lubasz),
- Gospodarstwa agroturystyczne w miejscowościach Lubasz, Kuźnica Czarnkowska oraz Gajewo.

W 2002 r. opracowany został przez Polską Agencję Rozwoju Turystyki S.A. „**Program Rozwoju Produktu Turystycznego oraz Kreacja Marki dla Gmin Nadnoteckich**”, obejmujący swym zasięgiem również Czarnków. Strategia ta jest składnikiem programu, który ma za zadanie wykreowanie silnych marek regionów poprzez wykorzystanie i podkreślenie charakterystycznych walorów naturalnych oraz wybranych atrakcji turystycznych. Dzięki skutecznemu i efektywnemu „markowaniu” objęte programem regiony będą mogły zaistnieć nie tylko na polskiej, ale i na europejskiej mapie turystycznej.

W skład Programu wchodzi następujące zagadnienia:

- opis zastosowanej metodologii,
- analiza trendów w turystyce polskiej i światowej,
- analiza atrakcyjności turystycznej regionu,
- audyty turystyczne dla dwunastu miast i gmin objętych Programem,
- analiza SWOT analizowanego obszaru,
- koncepcja zintegrowanych produktów turystycznych, przedstawiona w podziale na produkty wspólne wszystkich gmin oraz produkty indywidualne dla poszczególnych gmin,
- koncepcję budowy tożsamości regionu.

Wybrane hasło najlepiej opisujące koncepcję turystyczną regionu i jego pożądaną tożsamość to:

Noteć – naturalna i niezwykła.

Zdefiniowaną koncepcję zintegrowanego produktu turystycznego oparto na możliwościach w zakresie rozwoju turystyki wodnej, przyrodniczo-krajoznawczej, turystyki edukacyjno-poznawczej, rosnącym potencjale uprawiania turystyki aktywnej i kwalifikowanej oraz okazji do stworzenia atrakcyjnej rynkowo oferty rekreacyjno-wypoczynkowej, skierowanej głównie do indywidualnych turystów weekendowych.

Gmina jest członkiem Związku Miast i Gmin Nadnoteckich, którego cele statutowe służą przywróceniu Nocie jej walorów naturalnych i wykorzystanie ich przede wszystkim w celach turystycznych.

2.4. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

2.4.1. Uwarunkowania Ochrony Środowiska Naturalnego

Miarą cywilizacji jest dbałość o środowisko naturalne. Uregulowania prawne z zakresu ochrony środowiska dostosowujące polskie prawo do prawa unijnego nastąpiły na gruncie ustawy Prawo ochrony środowiska. Dla Czarnkowa opracowano, uchwalono oraz rozpoczęto wykonanie wszystkich wymaganych ustawowo aktów prawa miejscowego takich jak:

- Program Ochrony Środowiska,
- Plan Gospodarki Odpadami,
- Uchwała w sprawie: „Szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Czarnkowa”,
- Określenie zasad i wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów na terenie miasta,
- Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, obowiązujący na obszarze miasta.

2.4.2. Infrastruktura Techniczna

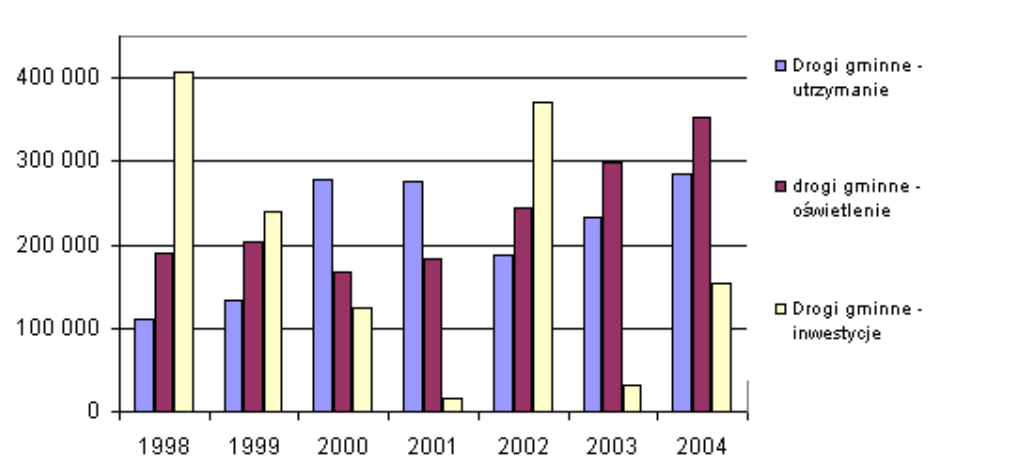
Stan systemu komunikacji

Miasto Czarnków położone jest w miejscu krzyżowania się tras: Poznań - Oborniki Wlkp. - Kołobrzeg, Piła - Wronki - Pniewy - Słubice, Piła - Wieleń - Gorzów Wlkp. - Kostrzyn n/Odrą. Miasto leży w drugiej strefie przygranicznej, w związku z czym zauważalny jest wzrastający ruch prowadzący do takich przejść granicznych jak Słubice (170 km), Świecko (180 km) i Kostrzyn n/Odrą (155 km). Miasto pozbawione jest obwodnicy, w związku z tym wzmożony ruch kołowy jest bardzo uciążliwy dla mieszkańców miasta i przyczynia się do degradacji budynków mieszkalnych.

W układzie drogowym miasta funkcjonuje 3-stopniowa hierarchia dróg: wojewódzkie, powiatowe i gminne. W granicach administracyjnych miasta długość dróg wojewódzkich wynosi 5,6 km, powiatowych – 5,4 km, natomiast gminnych – 13 km.

W latach 1998-2004 łączne nakłady z budżetu miasta na utrzymanie, oświetlenie oraz inwestycje drogowe wyniosły prawie 5,2 mln zł, z czego zdecydowana większość wydatków dotyczyła dróg gminnych.

Wydatki na drogi gminne z budżetu miasta (w zł)

W 2003 r. Rada Miasta zatwierdziła do realizacji obwodnicę dla miasta z wkładem własnym 1,5 mln zł na dokonanie wykupów i analiz oraz projekty techniczne. Inwestycja ta ma być finansowana przez Urząd Marszałkowski ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (ERDF) i jest zawarta w „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Dróg Wojewódzkich”.

Czarnków nie posiada bezpośrednich połączeń kolejowych. Przez jego teren przechodzi jedynie linia towarowa. Najbliższe stacje kolejowe znajdują się w Trzciance – 17 km, we Wronkach – 30 km, w Pile – 35 km, Szamotułach – 35 km i Krzyżu Wlkp. – 45 km.

Zaopatrzenie w ciepło

W celu realizacji zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w energię ciepłą utworzono spółkę z większościowym udziałem miasta – Geotermia – Czarnków Sp. z o.o.. Spółka ta, wspólnie z organami gminy podejmuje również działania związane z poszukiwaniem inwestora strategicznego w celu wykorzystania wód geotermalnych. Dotychczasowe próby okazały się jednak bezskuteczne.

Geotermia – Czarnków Spółka z o.o. wykonuje zadania w zakresie zaopatrzenia w ciepło mieszkańców miasta Czarnków.

Energia ciepła dostarczana jest do budynków Spółdzielni Mieszkaniowych, TBS-u, Wspólnot Mieszkaniowych.

Spółka jest właścicielem kotłowni:

- os. Parkowe – kotłownia węglowa o mocy 8,7MW (zasila os. Parkowe, os. Zacisze, Kościół, małe podmioty gospodarcze);
- os. Słoneczne – kotłownia węglowa 1,2MW (zasila os. Słoneczne, ul. Sikorskiego);
- ul. Rybaki 30 – kotłownia węglowa 45KW (obsługuje budynek mieszkalny);
- ul. Staromiejska 15 – kotłownia gazowa 80KW (obsługuje budynek mieszkalny);
- ul. Kościuszki 59 - kotłownia olejowa (wyzierawiona przez TBS);

Ponadto spółka zajmuje się obrotem energii cieplnej –

- ul. Przemysłowa – ciepło jest kupowane z elektrociepłowni STEICO S.A. i za pośrednictwem sieci Geotermii dostarczane jest mieszkańcom wg mocy zamówionej 1,34MW.

Najwięksi odbiorcy ciepła to:

- Czarnkowska Spółdzielnia Mieszkaniowa
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.;
- Spółdzielnia WRZOS i SŁONECZNA;
- Wspólnoty Mieszkaniowe.

Spółka oprócz zadań statutowych na bieżąco wykonuje remonty i modernizacje. Stale modernizowana jest przesyłowa sieć ciepła na os. Parkowym, która jest w złym stanie technicznym. Modernizacja polega na wymianie sieci o przestarzałej technologii na nowe preizolowane.

W 1997 roku została opracowana „Koncepcja uciepłownienia miasta Czarnkowa”, której rezultatem było m.in. zinventaryzowanie systemów gospodarki energetycznej i ocena jego stanu oraz zestawienie wymaganych inwestycji w zakresie uzbrojenia energetycznego miasta.

W roku 2006 planuje się przyłączenie drukarni Interak oraz firmy Seaking.

Zaopatrzenie w wodę

Sytuacja w zakresie zaopatrzenia ludności i przedsiębiorstw w wodę przedstawia się w Czarnkowie bardzo korzystnie. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 99,8% gospodarstw domowych. Długość sieci wodociągowej wynosi 26,5 km, natomiast liczba przyłączy wodociagowych – 1.118.

Zaopatrzeniem ludności i podmiotów gospodarczych w wodę oraz odprowadzaniem ścieków zajmuje się Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o. Zdolności produkcyjne firmy w pełni zaspokajają potrzeby Czarnkowa, a od kilku lat nie są nawet w pełni wykorzystywane.

Na terenie miasta funkcjonują 2 hydrofornie, jedna stacja uzdatniania wody (spełniająca wymagania w zakresie parametrów zanieczyszczenia wody, okresowo wymieniane jest złoże), 3 studnie głębinowe i jeden zbiornik wyrównawczy na 1 tys. m³. W chwili obecnej istnieją podejrzenia w stosunku do jednej ze studni o zanieczyszczenia aldrinem i ta studnia jest pod stałym nadzorem WIOŚ. Sieć wodociągowa jest skonstruowana w systemie rozgałęzonym i nie ma możliwości technicznych połączenia jej w pierścień. Jej stan jest dobry, a do wymiany starej instalacji azbestowej **pozostały tylko dwa odcinki**, jeden o długości ok. 400 m w kierunku na Osuch, **drugi około 450 m znajdujący się pod ul. Rolną**, przewidziane do wymiany około 2006 r.

Produkcja wody uzdatnionej na potrzeby Czarnkowa w **2004** roku wyniosła **668** tys. m³, z czego sprzedano **598,1** tys. m³. Pozostała część stanowią straty w sieci wodociągowej (awarie), potrzeby technologiczne sieci oraz obsługa komórek organizacyjnych Spółki. Sieć notuje bardzo małe straty, ponieważ wszystkie wyjścia są opomiarowane, kradzieże wody zdarzają się stosunkowo rzadko.

W całym analizowanym okresie opłaty za 1 m³ wody były zawsze wyższe od kosztów jej produkcji i dostaw, przeciwnie, jak dzieje się to w wielu miastach w kraju. W związku z tym nie istnieje konieczność dopłat z budżetu miasta do bieżącego utrzymania sieci. Do końca 2001 nie notowano zaległości w opłatach za dostarczenie wody, natomiast od 2002 r. zaczęły one lawinowo narastać.

Kanalizacja

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta wynosi 26,7 km, a odsetek gospodarstw domowych podłączonych do tej sieci sięgał na koniec 2004 roku – 98,2%. Z pozostałych gospodarstw ścieki są odbierane specjalistycznym samochodem i przewożone do oczyszczalni ścieków. Do realizacji przewiduje się budowę kanalizacji tylko na nowych terenach budowlanych.

Miasto posiada jedną oczyszczalnię ścieków o zdolnościach przerobowych 4.000 m³/dobę. W ciągu ostatnich lat obserwuje się spadek ilości ścieków dopływających do oczyszczalni, a wykorzystanie jej mocy przerobowych waha się w granicach 2.300-2.500 m³ na dobę, natomiast zimą ok. 2.000 m³. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Noteć. Stan techniczny i eksploatacja urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem nie budzi zastrzeżeń. Wyniki analiz i ilość ścieków nie wykazują naruszania warunków pozwolenia wodnoprawnego.

Od 1998 roku opłaty za 1 m³ odprowadzanych ścieków są wyższe od całkowitych kosztów przesyłu i oczyszczenia 1 m³. W związku z tym, przychody z tej działalności przekraczają koszty, o czym świadczą dane przedstawione na poniższym wykresie. Odbiorcy ponoszą opłaty za odbiór i oczyszczanie ścieków proporcjonalne do ilości zużytej wody, jedynie Browar funkcjonujący na terenie miasta ma odrębnie opomiarowane odprowadzane ścieki.

Gospodarka odpadami stałymi

Odbiorem odpadów stałych z terenu miasta zajmuje się Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. MZK obsługuje również Gminę Czarnków i Gminę Lubasz. Nieczystości są wywożone na wysypisko odpadów komunalnych w Zofiowie.

Składowisko zostało oddane do eksploatacji w 1992 r. Stan formalno-prawny wysypiska jest uregulowany. Obiekt jest składowiskiem nadpoziomowym. Zakładana pojemność składowiska wynosi 167.000 m³. Projekt składowiska zakłada wykonanie trzech kwater, dotychczas wykonano i aktualnie jest eksploatowana tylko jedna kwatera, która powinna wystarczyć do około 2013 roku. Łączna powierzchnia zaplanowana w dokumentacji projektowej składowiska wynosi około 3,15 ha: kwatera I – 1,62 ha, kwatera II – 0,80 ha, kwatera III – 0,73 ha. Aktualnie prowadzone jest warstwowe składowanie odpadów uwzględniające m.in. stosowanie izolacyjnych warstw pośrednich. Eksploatacja składowiska polega na sukcesywnym rozplintowaniu deponowanych odpadów i ich zagęszczaniu przy użyciu kompaktora. Na wysypisku nie jest prowadzona wtórna segregacja odpadów. Prowadzi się tylko segregację dużych gabarytowo odpadów: złomu, odpadów drewnianych i szklanych, co jednak wpływa na opóźnienie zapełniania się wysypiska. W trzeciej kwaterze urządzono kompostownię, natomiast druga pozostaje wolna. Całe wysypisko jest w pełni zabezpieczone i spełnia normy ochrony środowiska. Prowadzony jest pełny monitoring zanieczyszczeń, odcieki są zbierane do zbiornika i wywożone do oczyszczalni.

W roku 2006 r. przy wysypisku powstanie zaplecze techniczne - boksy na materiały odzyskane, oraz na surowce do produkcji kompostu (słoma i trociny). Inwestycje te są finansowane ze środków własnych MZK. Miasto nie dopłaca do utrzymania systemu.

Selektywna zbiórka odpadów

Z myślą o poprawie stanu środowiska naturalnego oraz uregulowaniach prawnych dostosowujących polskie prawo do prawa unijnego, na terenie miasta Czarnkowa wprowadzono selektywną zbiórkę odpadów t.j. szkła, makulatury i plastiku. Miejski Zakład Komunalny zakupił ponad **65** pojemników, które rozmieszczone zostały w tzw. gniazdach na terenach zabudowy jednorodzinnej oraz wielorodzinnej głównie przy istniejących śmietnikach. Ustawiono je w miejscach najbardziej dostępnych dla mieszkańców, z uwzględnieniem możliwości i bezpieczeństwa dojazdu samochodu specjalistycznego do ich opróżniania. Na terenie miasta funkcjonuje również firma konkurencyjna do MZK, a zajmująca się odbiorem odpadów wtórnych - przedsiębiorstwo wielobranżowe AGA, obsługujące głównie odbiór odpadów z terenu spółdzielni mieszkaniowych.

W 2002 r. opracowano i opublikowano bezpłatny biuletyn p.n. „Gospodarka odpadami w mieście Czarnków”. Biuletyn dostarczono do 3.200 gospodarstw domowych celem zapoznania mieszkańców z funkcjonowaniem gospodarki odpadami na terenie miasta.

Telekomunikacja

Na terenie miasta funkcjonuje trzech dostawców usług telekomunikacyjnych: TP S.A., Netia i NetBase. W związku z tym nie ma problemów z założeniem linii telefonicznych oraz dostępem do Internetu, ponieważ wszystkie te firmy posiadają w swojej ofercie również możliwość podłączenia do Internetu. Ceny za stały dostęp do Internetu w Czarnkowie są na jednym z niższych poziomów w Polsce, zaczynają się już od 30 zł na miesiąc. Na terenie miasta Czarnków działa także telewizja kablowa oferująca również stały dostęp do Internetu. Na terenie miasta Czarnków działa także telewizja kablowa oferująca również stały dostęp do Internetu.

Czarnków leży w zasięgu sieci wszystkich polskich operatorów telefonii komórkowej: Era, Plus oraz Idea.

Gazyfikacja

Właścicielem i administratorem sieci gazowej na terenie miasta jest Wielkopolski Okręgowy Zakład Gazownictwa. Czarnków jest zgazyfikowany prawie w 100%, wyjątkiem jest część ulicy Chodzieskiej. W sumie liczba przyłączy gazowych wynosi ok. 3.700. Istniejąca infrastruktura gazociągów w mieście pozwala dostarczyć każdą ilość gazu dla celów komunalno-bytowych, grzewczych oraz przemysłowych. **Trwają prace rozbudowujące sieć przesyłową.**

Energetyka

Stan sieci zasilającej na terenie miasta należy uznać jako dobry. Możliwości zaopatrzenia w energię elektryczną nie stanowią barier dla realizacji nowych osiedli mieszkaniowych, obiektów turystycznych, czy zakładów przemysłowych na terenie Czarnkowa. W chwili obecnej planowana jest rozbudowa sieci energetycznej, szczególnie w zakresie dostarczenia energii do planowanych działek budowlanych. Strategia rozbudowy w latach 2003-2007 przedstawia się następująco:

Ulica	Liczba trafostacji	Dł. linii średniego napięcia	Dł. linii niskiego napięcia	Liczba działek	Termin realizacji
Widokowa	1	2,5	1,6	16	2005
Orłowskiego	1	1	1,8	35	2006
Leśna	1	3	1,5	40	2006
zaplecze ul. Wronieckiej	1	1,5	1,5	25	2007

Własność nieruchomości

Podstawowe informacje na temat mienia komunalnego miasta zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Dane na temat mienia komunalnego miasta

Opis mienia wg grup rodzajowych	1999	2000	2001	2002	2003	2004
	łączna ilość					
I. Grunty komunalne ogółem w ha	313	309	309	309	306	303
1. Grunty orne	134	133	133	133	133	133
2. Drogi	25	25	25	27	28	28
3. Lasy	26	26	26	26	26	26
4. Place i tereny zielone	6	6	6	6	6	6
5. Ogrody działkowe	11	11	11	11	11	11
6. Tereny rekreacyjne	5	5	5	5	5	5
7. Działki budowlane	47	46	46	44	40	37
8. Działki przemysłowo – handlowe	19	18	18	18	18	18
9. Cmentarze komunalne	5	5	5	5	5	5
10. Inne	35	34	34	34	34	34
II. Obiekty komunalne ogółem: liczba	274	255	255	249	244	239
1. Budynki mieszkalne	138	118	118	112	107	104
2. Budynki niemieszkalne, budowle	112	113	113	113	113	110
3. Obiekty szkolne	8	8	8	8	8	9
4. Obiekty przedszkolne	4	4	4	4	4	4
5. Miejskie biblioteki publiczne	3	3	3	3	1	1
6. Ośrodki kultury, muzea i świetlice	3	3	3	3	1	1
7. Ośrodki sportu i rekreacji	10	10	10	10	10	10

Majątek komunalny	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Lokale użytkowe						
Lokale użytkowe liczba szt.	57	56	54	53	51	51
Lokale użytkowe powierzchnia (w m ²)	4.314	4.271	4.239	4.238	4276	4276
Czynsz za lokale użytkowe (za 1m ²) netto	10,33	11,17	11,17	11,83	0,6-16,5	0,6-16,5
Środki uzyskane z wynajmu lokali użytkowych	377.200	444.400	432.100	425.000	557.814	557.814
Środki uzyskane ze sprzedaży lokali użytk.	0	0	0	0	40.500	-----
Mieszkania komunalne						
Czynsz za mieszk. komunalne (za 1m ²) netto	1,7	1,7	2,48	2,65	2,65	2,65
Koszt utrzymania mieszk. komunalnych ogółem	700.000	740.000	780.000	801.000	700.000	930.684
Środki uzyskane z wynajmu mieszk. komun.	466.400	540.000	582.000	604.000	550.000	671.027
Remonty mieszkania komunalne	541.200	490.100	292.400	401.000	160.000	259.657
Sprzedaż mieszkań komunalnych (szt.)	4	129	4	5	0	0
Środki uzyskane ze sprzedaży mieszkań komun.	8.400	779.854	38.314	47.772	0	0

Z powyższych informacji wynika, że sprzedaż gruntów komunalnych nie stanowi już dużej pozycji w działaniach samorządu – co roku sprzedaje się działki, przeznaczone najczęściej pod zabudowę mieszkalną. W ostatnich sześciu latach w 430 transakcjach sprzedano 24,7 ha gruntów za łączną sumę około 1,2 mln zł.

W ciągu ostatnich 6 lat liczba mieszkań, będących w posiadaniu miasta uległa zmniejszeniu w wyniku prowadzonej sprzedaży lokali z zasobu komunalnego. Sprzedano ogółem 160 mieszkań komunalnych, a łączny przychód ze sprzedaży mieszkań wyniósł nieco ponad 1 mln zł. Nadal jednak liczba mieszkań komunalnych jest duża i przekracza 500.

Liczba pozostałych obiektów komunalnych nie ulega znaczącym zmianom.

Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Czarnków to również miasto bogate w **zabytki kultury materialnej**, z których najważniejsze to:

- późnogotycki kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny, zbudowany w 1580 roku i rozbudowany w XVII i XVIII wieku (wnętrze w większości barokowe, renesansowe nagrobki rodziny Czarnkowskich). Jest to jeden z cenniejszych zabytków sakralnych na terenie Wielkopolski-**wymaga gruntownego remontu**
- klasycystyczny dworek, zbudowany w drugiej połowie XVII wieku, ozdobiony dwiema kolumnami-**wymaga gruntownego remontu**,
- liczne budynki (eklektyczne i secesyjne) z XVII i XIX wieku- **wymaga gruntownego remontu**,
- magazyny zbożowe (spichlerze) o konstrukcji szachulcowej z I poł. XIX wieku u stóp Góry Krzyżowej (niegdyś usytuowane wokół Rynku Zbożowego),
- budynek poczty konnej z XIX wieku,
- Ratusz – budowla eklektyczna pochodząca prawdopodobnie z połowy XIX wieku,
- dawny rynek miasta powstałego w XIV wieku – niegdyś ośrodek osady targowej-**wymaga rewitalizacji**,
- budynek Browaru z 1871 roku,
- szkoła żydowska z 1878 roku, dom rabina, łaźnia, siedziba kahału, duża liczba domów żydowskich.

2.4.3. Identyfikacja problemów:

- bardzo wysokie natężenie tranzytowego ruchu komunikacyjnego w centrum miasta, w związku z brakiem obwodnicy powodujące: zagrożenie bezpieczeństwa i uciążliwość

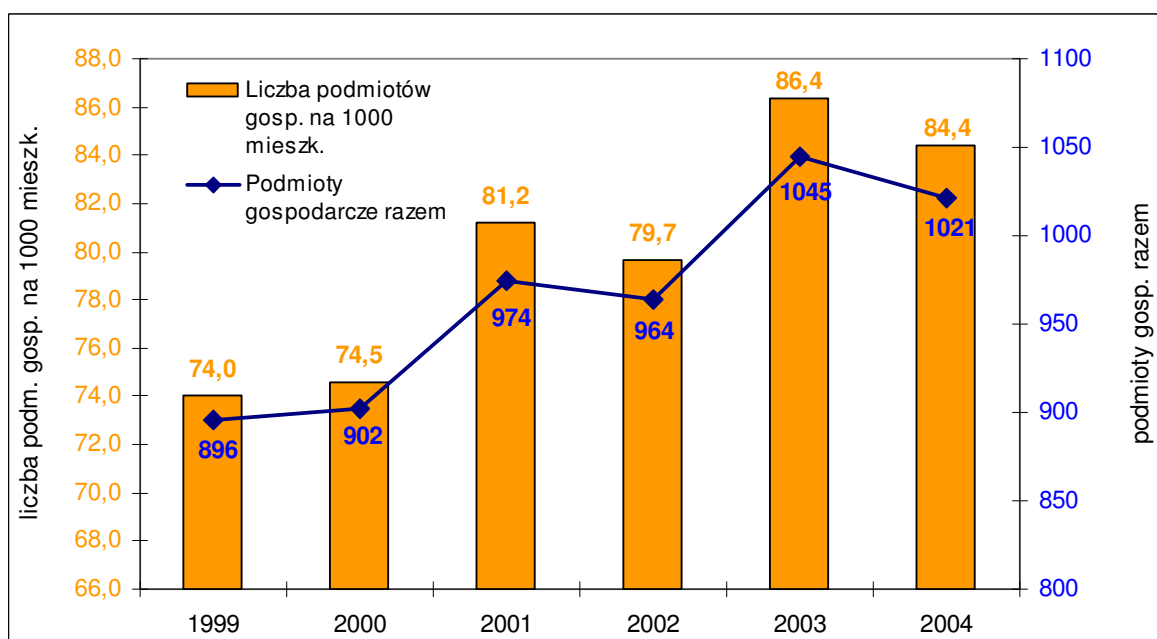
dla mieszkańców, bardzo duże natężenie hałasu, degradację budynków, w tym objętych ochroną konserwatora zabytków, wysoki poziom emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza, szczególne natężenie problemu występuje w okresie wakacyjnym,

- potrzeba eliminacji ruchu z wąskich ulic śródmieścia-zabytkowego układu urbanistycznego,
- brak bezpośrednich połączeń kolejowych,
- konieczność modernizacji rynku,
- konieczność rewitalizacji starówki,
- zagrożenia związane ze złym stanem technicznym budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej, również zabytkowego kościoła,
- brak inwestora strategicznego dla wykorzystania wód geotermalnych w celu podniesienia atrakcyjności gospodarczej, rekreacyjnej i ekologicznej miasta,
- brak pełnej pierwotnej i wtórnej segregacji odpadów,
- konieczność zmniejszenia emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych ze źródeł przemysłowych,
- brak systemowej gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
- potrzeba ograniczenia negatywnego wpływu hałasu na mieszkańców,
- potrzeba sukcesywnej likwidacji źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- brak środków na realizację zintegrowanego produktu turystycznego,
- brak środków na wykorzystanie rzeki dla rozwoju usług turystycznych, słaba integracja miasta z rzeką,
- niewystarczająca liczba miejsc noclegowych.

2.5. GOSPODARKA

Według stanu na koniec grudnia 2004 roku w ewidencji działalności gospodarczej miasta Czarnków zarejestrowanych było 1021 podmiotów gospodarczych. Od 1999 roku liczba podmiotów ulegała niewielkim zmianom, wykazując jednak tendencję rosnącą. Rok 2004 przyniósł niewielki spadek liczby (o 21 mniej w stos. do roku 2003) zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Liczba podmiotów gospodarczych

Struktura branżowa podmiotów gospodarujących w Czarnkowie (zarejestrowane w ewidencji działalności gospodarczej w mieście) przedstawiała się następująco:

Struktura podmiotów gospodarczych według branż - zarejestrowane w ewidencji podmiotów w mieście

Podmioty gospodarcze	LATA						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Transport, komunikacja	92	95	92	104	101	99	94
Handel, handel detaliczny, naprawy	214	210	218	222	223	240	227
Budownictwo	86	99	97	111	102	106	102
Inne usługi handlowe	120	114	120	116	109	146	144
Oświata, ochrona zdrowia	12	13	14	14	15	15	18
Przemysł i wytwórstwo	198	197	195	196	197	209	210
Usługi niematerialne	170	168	166	211	217	230	226
Podmioty gospodarcze RAZEM:	892	896	902	974	964	1045	1021

Głównym kierunkiem działalności gospodarczej w Czarnkowie jest handel. Uwagę zwraca również duży udział podmiotów w dziale „usługi niematerialne”, przemysł oraz budownictwo.

Przez wiele lat miasto charakteryzowała monostruktura przemysłu z zaznaczoną dominacją przemysłu drzewnego. Dzisiaj Czarnków jest dość prężnym ośrodkiem gospodarczym, w którym mają swoją lokalizację liczne zakłady przemysłowe. Dominujące obecnie gałęzie przemysłu to:

- produkcja urządzeń i wyposażenia ze stali nierdzewnej,
- przemysł meblarski,
- przemysł drzewny,
- produkcja artykułów z tworzyw sztucznych,
- przemysł spożywczy.

Najwięksi pracodawcy w Czarnkowie (w kolejności alfabetycznej)

FIRMA	BRANŻA
AMH - Style Polska Sp. z o.o. Zakład Odzieży Damskiej	Produkcja odzieży dla pań
Browar Czarnków	Producent Piwa Noteckiego
Centrala Nasienna	Rolnicza
Dora Metal Sp. z o.o.	Produkcja mebli technologicznych oraz urządzeń gastronomicznych ze stali nierdzewnej
Drukarnia Interak	Poligrafia
Steico S.A.	Produkcja płyt izolacyjnych
Fabryka Sprzętu Okrętowego Meblomor S.A.	Produkcja wyposażenia okrętowego
Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska Czarnków	Spożywcza
Powszechna Spółdzielnia Spożywców "Społem"	Produkcja pieczywa podstawowego i specjalistycznego oraz wyrobów ciastkarskich
Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Mostowych S.A.	
Przedsiębiorstwo Transmot S.C.	Przewozy towarowe od 3 do 30 ton

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Poli-Vet Sp. z o.o.	Hurtowa sprzedaż leków weterynaryjnych i surowców do produkcji pasz oraz produkcja pasz
Sea King Poland Ltd Sp. z o.o.	Producent mebli kuchennych oraz elementów wyposażenia wnętrz na statki wycieczkowe
Spółdzielnia Pracy Gumet	Produkcja wyrobów gumowych oraz wyrobów metalowych - tacek oraz wózków dwu- i czterokołowych
Vox Industrie	Produkcja mebli dla dzieci i młodzieży
Zakład Automatyki i Aparatury Kontrolno-Pomiarowej METROLOG	Opomiarowanie i automatyzacja energetyki cieplnej, odbiorców ciepła i przemysłu
Zakłady Elektrochemiczne ALCO-MOT Sp. z o.o.	Produkcja akumulatorów motocyklowych oraz dla rolnictwa.
Żegluga Bydgoska S.A. - Baza Remontowa w Czarnkowie	

2.5.1 Struktura sektorowa zatrudnienie

Na koniec 2004 roku zatrudnienie w przemyśle wynosiło 23, 4 %, w handlu i usługach 42, 3 %, w firmach otoczenie biznesu 17,7%, w innych 16,6% osób zatrudnionych. Struktura zatrudnienie potwierdza z jednej strony dominację branży handlowo-usługowej, z drugiej zaś wysoki udział zatrudnienie w branży przemysłowej. Należy zauważyć, że Czarnków jest ośrodkiem dającym zatrudnienie mieszkańcom okolicznych gmin. Miasto można uznać za miejscowe centrum gospodarcze.

Obecnie miasto dąży do stworzenia dogodnych warunków dla procesów rozwojowych w sektorze prywatnym. m in. poprzez prowadzenie inwestycji infrastrukturalnych oraz stworzenie programu wspierania przedsiębiorczości.

Prowadzi się działania w celu pozyskania terenów inwestycyjnych. Głównie z tego względu wprowadzono procedurę zmiany Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego w okolicach ul. Chodzieskiej **oraz tzw. „Łęg noteckich”**.

W dalszej kolejności planuje się przygotowanie i promowanie gruntów inwestycyjnych.

Ważnym zadaniem jest stworzenie korzystnego układu komunikacyjnego terenów związanych z funkcjami inwestycyjnymi. Konieczne jest poprawienie komunikacji gminnej m.in. w celu wykorzystania walorów turystycznych i poprawy warunków rozwoju gospodarczego (modernizacja dróg gminnych).

2.5.2 Identyfikacja problemów:

- potrzeba wyznaczenia i przygotowania nowych terenów pod inwestycje, doprowadzenie mediów,
- układ komunikacyjny nie odpowiadający skali natężenia ruchu,
- brak obwodnicy-wymagana budowa ze względu na wielość celów. Obwodnica znacząco przyczyni się do rozwoju gospodarczego miasta: otworzy nowe tereny inwestycyjne, udrożni ruch turystyczny i towarowy oraz poprawi komunikację do istniejących już firm,
- potrzeba poprawy stanu nawierzchni na drogach, placach i chodnikach, osiągnięcie poprawy warunków komunikacyjnych dla wszystkich użytkowników, a w szczególności poprawienie dostępu do istniejących już przedsiębiorstw,
- potrzeba wybudowania nowych dróg i chodników dla podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej miasta i przygotowania nowych terenów pod inwestycje,
- brak bezpośredniego dostępu do drogi publicznej niektórych przedsiębiorstw,

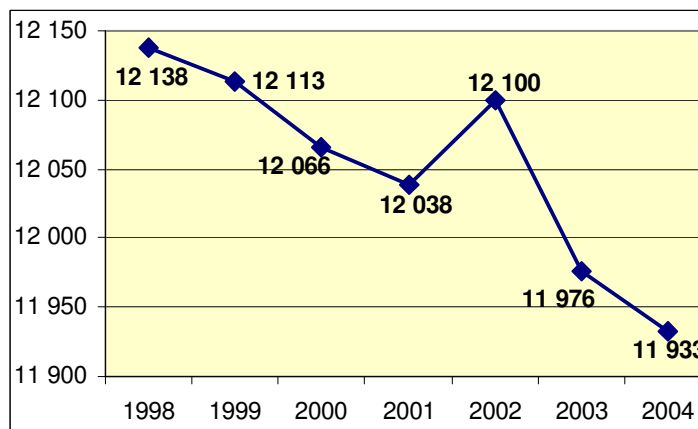
- konkurencja gmin leżących bliżej Poznania,

2.6. SFERA SPOŁECZNA

2.6.1. Sytuacja demograficzna i społeczna terenu

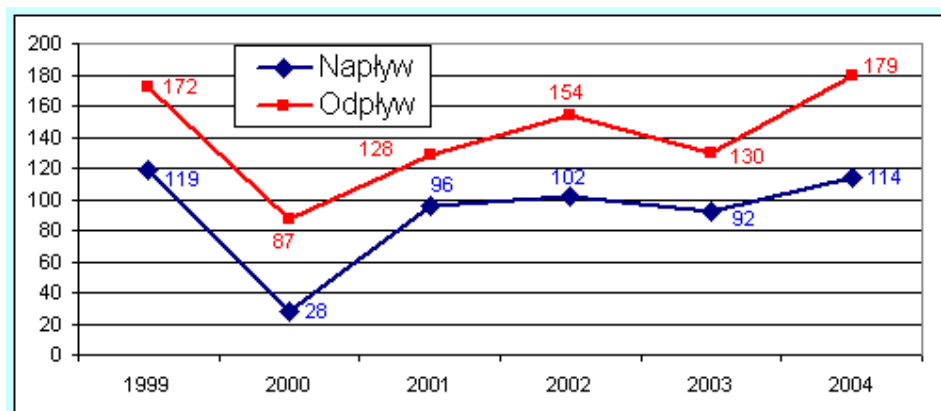
31 grudnia 2004 roku w Czarnkowie zameldowanych było 11.933 osób. Liczba mieszkańców miasta w ostatnich latach systematycznie malała, by wyraźnie wzrosnąć w 2002 r., jednak lata 2003 i 2004 ponownie przyniosły spadek liczby mieszkańców.

Liczba ludności Czarnkowa w latach 1998-2004 (stan na 31.12.2004.)

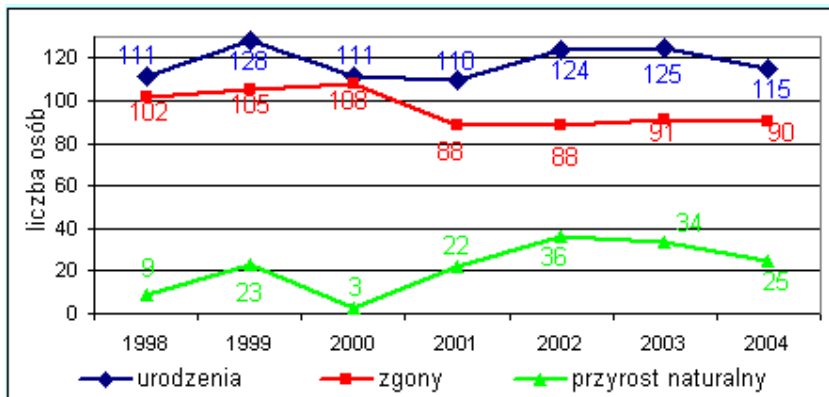

Spadek liczby mieszkańców następował z powodu ujemnego salda migracji. Niepokojące jest to, iż w ostatnich **siedmiu** latach saldo migracji było stale ujemne, co oznacza, że więcej osób wyprowadza się z miasta niż się w nim osiedla. Zjawisko to związane jest przede wszystkim z wyjazdami do szkół wyższych oraz w poszukiwaniu pracy. Od kilku lat obserwuje się również zjawisko osiedlania się w pobliżu miasta, lecz poza jego granicami - szczególnie w Gminie Czarnków. Dotyczy to głównie osób lepiej sytuowanych, a efektem takiej tendencji jest m.in. spadek dochodów podatkowych miasta, pomimo iż osoby te nadal korzystają z infrastruktury społecznej miasta (m.in. oświata, służba zdrowia).

Migracje w Czarnkowie w latach 1998-2004

Współczynnik przyrostu naturalnego po dużym spadku w 1998 i 2000 roku, w ostatnich dwóch latach ponownie jest stosunkowo wysoki. Wskaźnik ten jest wyraźnie wyższy od średniej dla miast polskich, dla których w ostatnich 3 latach kształtował się na poziomie nieco poniżej zera.

Przyrost naturalny w Czarnkowie

Podstawowe dane, dotyczące ludności miasta przedstawiono w poniższych tabelach.

Liczba ludności w mieście Czarnków - stan na 31.12.2004 r.

Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn	Współczynnik przyrostu naturalnego
Ogółem	Mężczyźni	Kobiety		
11.933	5.755	6.178	107	25

Struktura ludności według grup wiekowych - 2004 r.

Liczba mieszkańców według stanu na koniec miesiąca grudzień 2004 r. - m.Czarnków.			
wiek	kobiety	mężczyźni	Ogółem
Do 14 lat	958	954	1912
15-17	238	245	483
18-24	768	828	1596
25-34	936	972	1908
35-44	763	720	1483
45-54	1112	994	2106
55-59	405	383	788
60-65	296	246	542
66 i więcej	702	413	1115
OGÓŁEM	6178	5755	11933

Spółeczeństwo miasta pod względem struktury wiekowej mieszkańców należy do dość młodych na tle kraju – na koniec 2004 r. w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia) było 2.395 mieszkańców czyli 20% ludności, co jest wartością podobną do średniej krajowej. Jednak odsetek ludzi w wieku poprodukcyjnym jest dużo niższy niż przeciętna – 1.115 mieszkańców (9,3% przy średniej krajowej równej 15,1%). Warto zauważyć, iż w ostatnich latach odsetek ludzi młodych zmniejsza się na skutek niższego przyrostu naturalnego i odpływu ludności. Równocześnie, podobnie jak w większości polskich miast, wzrasta udział osób starszych w strukturze demograficznej wzrasta.

Na tle kraju miasto charakteryzuje bardzo wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym. Podczas gdy średnia krajowa ludności w wieku produkcyjnym wynosi ok. 62%, **Czarnków w 2004 r. posiadał w tej grupie wiekowej 8.423 mieszkańców, co stanowi 70 % ludności.** Zmiana proporcji między różnymi grupami wiekowymi znacząco wpływa na rynek pracy,

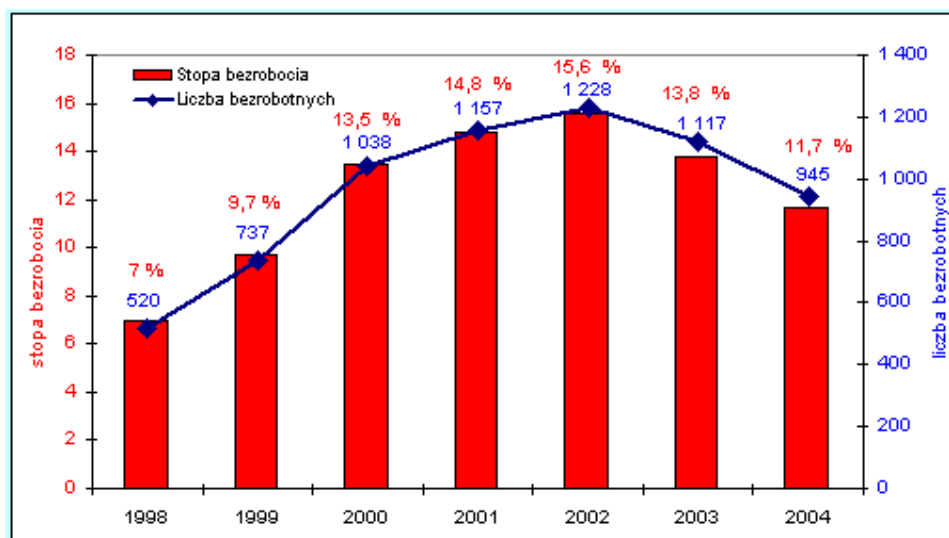
bowiem decyduje o liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wejście na rynek pracy kolejnych roczników „wyżu demograficznego” (osoby urodzone na początku lat 80-tych), przy tendencjach wzrostowych w gospodarce - zwiększa potencjał siły roboczej, a z drugiej strony, przy recesji gospodarczej – jak to jest obecnie - może spowodować wzrost bezrobocia. Trzeba również zauważyć, iż od kilku lat wzrasta skłonność młodych ludzi do emigrowania z mniejszych miast do większych ośrodków. Niekorzystnym zjawiskiem jest przy tym zdecydowanie większa mobilność osób lepiej wykształconych, co sprawia, że ogólny poziom wykształcenia mieszkańców nie ulega znaczącej poprawie.

2.6.2. Rynek pracy i problem bezrobocia

Sytuacja na rynku pracy w mieście Czarnków w 2004 roku :

1. Liczba bezrobotnych w mieście Czarnków wynosiła na koniec września 2004 r. - 945 osób i była niższa o 151 osób tj. o 13,8% w porównaniu do września 2003 r., był to drugi z największych spadków w miesiącu.
2. **Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w mieście Czarnków 11,7 % był w 2004 r. pierwszym w kolejności wśród najniższych wskaźników (uwzględniając wszystkie gminy w powiecie).**
3. Wskaźnik udziału osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych był w mieście Czarnków jednym z najniższych w powiecie 16,8% (po wskaźniku dla mg. Trzcianka), a co za tym idzie wskaźnik udziału osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jest jednym z najwyższych 83,2%. Dla powiatu wskaźniki te wynoszą odpowiednio 17,9% i 82,1%.
4. Udział bezrobotnych o najniższym poziomie wykształcenia (gimnazjalne i poniżej oraz zasadnicze zawodowe) kształtował się na poziomie 70%, zarówno dla miasta Czarnków jak i dla powiatu.
5. Wśród bezrobotnych w mieście Czarnków odnotowano największą liczbę w wieku 18-24 lata 26,6%, tymczasem wskaźnik dla powiatu wynosi 26,7%.
6. Wskaźnik udziału podjęć pracy w ogóle wyrejestrowań w 2004r. w mieście Czarnków wynosił 55,9% a dla powiatu 56,4%, miały więc dość zbliżoną wartość.

Stopa bezrobocia i liczba bezrobotnych w Czarnkowie w latach 1998-2004

Od 1998 do 2002 r. notowany był znaczący przyrost liczby osób bezrobotnych. Na koniec grudnia 1998 r. w mieście Czarnków zarejestrowanych był 520 osób bezrobotnych, a przez kolejne lata do 2002 roku liczba ta wzrosła o 708 osób. Lata 2003 i 2004 przyniosły spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Wg stanu na 31 grudnia 2004 liczba bezrobotnych wyniosła 945 osób.

Struktura bezrobocia.

Analiza struktury bezrobotnych zamieszkałych w mieście Czarnków pod względem podstawowych kryteriów statystycznych prowadzi do następujących wniosków:

- kobiety w mieście Czarnków stanowią większość wśród zarejestrowanych bezrobotnych, obserwuje się nawet lekką tendencję wzrostową procentowego udziału tej grupy w ogóle – z 60,2% we wrześniu 2003r. do 61,0% we wrześniu 2004 r. W wartościach bezwzględnych jednak miał miejsce spadek liczby bezrobotnych kobiet o 84 osoby, tj. o 12,7%. Na tle innych gmin powiatu w mieście Czarnków występuje najwyższy % udział kobiet w ogóle bezrobotnych. Dla porównania w powiecie wynosi on 56,5%, w mieście zaś 61%.
- udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych spada z roku na rok. Udział ten w mieście wynosił: na koniec września 2004r. - 47,8%, 2003r. – 53,6%, w powiecie: na koniec września 2004r.- 48,9%, 2003r. – 52%. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w mieście w porównaniu z wrześniem 2003r. spadła o 135 osób i o 644 osoby w powiecie. Biorąc zaś pod uwagę inne gminy powiatu miasto Czarnków jest na czwartym miejscu, po mg.Trzcianka, g.Połajewo, g. Lubasz, które cechowało we wrześniu 2004 r jeden z wyższych wskaźników osób pozostających bez pracy dłużej niż rok.
- zmalał odsetek osób posiadających prawo do zasiłku w mieście Czarnków na przestrzeni analizowanych okresów z 22,2% we wrześniu 2003r. (243 osoby) do 16,8% we wrześniu 2004r. (159 osób). Nastąpił więc dość znaczący spadek bo o 84 osoby , tj. o 34,6%. Na tle innych gmin powiatu w mieście Czarnków na koniec września występuje stosunkowo mało zasiłkobiorców, bo tylko 159 osób, tj. około 11% wszystkich posiadających prawo do zasiłku w powiecie (jest ich 1470 osób i stanowią około 17,9% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych w końcu września b.r.).
- wśród zarejestrowanych bezrobotnych odnotowuje się największą liczbę osób w wieku 18-24 lata. Liczba tych osób była mniejsza o 62 w porównaniu z wrześniem roku ubiegłego, przy spadku udziału w strukturze o 2%. Grupa ta wynosiła na koniec września 2004 r. – 251 osób i stanowiła 26,6% ogółu (w powiecie – 2194 – 26,7% ogółu), na koniec września 2003r. – 313 osób, tj. 28,6% ogółu (w powiecie – 2490 osób – 27,8%).
- bezrobocie dotyka przede wszystkim osoby o najniższym poziomie wykształcenia. Dwie największe grupy stanowią tutaj osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym. Udział tych grup zarówno w mieście Czarnków jak w powiecie nie ulega znacznym zmianom z roku na rok i kształtuje się na poziomie 54% w 2003r. i 58% w 2004r. dla miasta, 67,8% w 2003r.i 69,7% w 2004r. dla powiatu. Liczba tych osób jednak dość znacząco spadła we wrześniu 2004 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, bo o 125 osób w mieście i o 678 osób w powiecie.
- niekorzystnym zjawiskiem jest przyrost w mieście Czarnków osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem (m.in. ekonomicznym, pedagogicznym, politologicznym). W końcu września 2004 r. stanowiły one bowiem 6,5% ogółu (61 osób), a rok wcześniej 4,7% ogółu

(52 osoby). Dla porównania w powiecie we wrześniu 2004r. stanowiły 3,1% ogółu (258 osób) a w analogicznym okresie roku ubiegłego 2,2% ogółu (198 osób).

Wieloletnia analiza środowisk objętych pomocą społeczną pokazuje, że poziom wykształcenia w rodzinach, w których rodzice są osobami bezrobotnymi jest przenoszony z pokolenia na pokolenie, co w sposób istotny wpływa na równoczesną transmisję ubóstwa. Zatem jednym z podstawowych warunków zwalczania bezrobocia i ubóstwa jest szeroko rozumiana edukacja, w tym również edukacja dorosłych oraz wyrównanie szans w dostępie do dobrego jakościowo kształcenia, zwłaszcza w przypadku ludzi młodych.

Na podstawie trendów w strukturze demograficznej mieszkańców miasta, przewiduje się, że wyż demograficzny roczników 1986-1992 może spowodować znaczny wzrost bezrobocia w latach 2006-2012.

2.6.3. Aktywność społeczna

Na terenie miasta działa wiele organizacji pozarządowych: stowarzyszeń, związków i towarzystw. Prowadzą one działania skierowane na bardzo wiele obszarów problemowych, odczuwalnych w środowisku mieszkańców miasta. Celem funkcjonowania tych inicjatyw obywatelskich jest zaspokojenie specyficznych potrzeb mieszkańców przez podejmowanie najtrudniejszych problemów bądź podejmowanie problemów o małym zasięgu, które z tego powodu umykają uwadze i możliwościom realizacyjnym administracji publicznej. Organizacje pozarządowe opierają się w znacznej mierze na nieodpłatnej, wolontarystycznej pracy członków, są rzecznikiem interesów różnych grup społecznych, niosą pomoc potrzebującym, udzielają rady i wsparcia.

Do największych organizacji pozarządowych na terenie Czarnkowa należą:

- Forum Gospodarcze Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego,
- Stowarzyszenie Kupców Czarnkowskich,
- Cech Rzemiosł Różnych,
- Stowarzyszenie Odrodzenie,
- Parafialny Zespół Caritas Kościoła pw. Świętej Marii Magdaleny,
- Parafialny Zespół Caritas Kościoła pw. Jezusa Chrystusa Najwyższego Kapłana,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Stowarzyszenie Ankar,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych,
- Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego,
- Związek Inwalidów Wojennych RP,
- Stowarzyszenie Poszkodowanych Przez III Rzeszę,
- Stowarzyszenie Diabetyków,
- Polski Związek Niewidomych,
- Stowarzyszenie Sprawność,
- Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej – TKKF,
- Polski Związek Wędkarski,
- Pracownicze Ogródki Działkowe: Kolejarz i Janka z Czarnkowa,
- Bractwo Kurkowe,
- Polski Związek Łowiecki,
- Liga Obrony Kraju,
- Ochotnicza Straż Pożarna,

W społeczeństwie Czarnkowa wykształciły się bardzo silne postawy obywatelskie, co można było obserwować m.in. podczas referendum europejskiego, podczas którego frekwencja w Czarnkowie znacznie przewyższyła średnią krajową.

Miasto jest członkiem Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski, Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych oraz Związku Miast i Gmin Nadnoteckich. Stowarzyszenie Gmin i Powiatów działa na rzecz integracji poszczególnych szczebli samorządu i stanowi forum wymiany doświadczeń i inicjatyw skierowanych na rozwój Wielkopolski.

Od 1991 roku trwa współpraca pomiędzy miastami Czarnkowie i Coevorden. Za pośrednictwem utworzonej w Coevorden przed dziesięciu laty Fundacji Pomocy Polsce, do Czarnkowa docierały dary w różnej postaci. Działanie to z pomocowego przerodziło się wkrótce w partnerskie współdziałanie społeczności obu miast.

2.7. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM POZIOM BEZPIECZEŃSTWA

Czarnków jest miastem niemalże w 100% zwodociągowanym i skanalizowanym, posiada oczyszczalnię ścieków, kompostownię dla osadów z oczyszczalni, produkującą kompost oraz trawniki. Posiada sieć gazową niskiego i średniego ciśnienia.

2.7.1. Usługi dla ludności

Czarnków jest zarówno siedzibą władz powiatowych, jak również subregionalnym ośrodkiem usługowym dla obsługi ludności miasta i powiatu. Funkcja ta jest historycznie dobrze rozwinięta, miasto spełnia ją od lat i posiada pełen wachlarz obiektów i instytucji zarówno w zakresie ochrony zdrowia, oświaty, kultury, jak i administracji, handlu, bankowości, ubezpieczeń, sądownictwa, itd.

Na terenie miasta znajdują się 2 placówki pocztowe, świadczące pełen zakres usług pocztowych, funkcjonują 3 stacje paliw, a także liczne banki oraz instytucje ubezpieczeniowe.

Sytuacja mieszkaniowa

W porównaniu ze średnimi wskaźnikami dla kraju problem braku mieszkań i standardu zamieszkania w Czarnkowie nie rysuje się jako szczególnie uciążliwy. Zarówno liczba osób przypadających na 1 mieszkanie, jak i dynamika wzrostu zasobów mieszkaniowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców charakteryzują się stosunkowo korzystnymi wartościami. Najważniejsze dane, dotyczące sytuacji mieszkaniowej w mieście zestawiono poniżej.

Sytuacja mieszkaniowa w mieście

L.p.	Wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004
1	Liczba budynków mieszkalnych ogółem, w tym:	1073	1076	1080	1083	1083	1077
	budynki mieszkalne komunalne	92	92	92	91	91	90
	budynki mieszkalne spółdzielcze	46	47	47	47	47	47
	budynki mieszkalne prywatne	909	911	914	919	928	928
	inne	26	26	27	26	27	12
2	Mieszkania komunalne liczba	516	512	518	534	534	534
3	Mieszkania socjalne liczba	14	18	23	29	29	29
4	Liczba wydanych pozwoleń na budowę domów jednorod.	25	7	5	3	5	5
5	Liczba oddanych do użytku domów jednorodzinnych	3	2	3	5	9	10

Liczba wydawanych pozwoleń na budowę domu jednorodzinnego na terenie miasta Czarnkowa oscyluje w granicach kilku budynków rocznie. W liczbie tej zawierają się budynki mieszkalne jednorodzinne o funkcji typowo mieszkalnej oraz budynki o funkcji mieszanej, zawierające przynajmniej jeden samodzielny lokal mieszkalny. Wyjątek stanowił tylko rok 1999, kiedy to wydano 25 pozwoleń. Wzrost liczby wydawanych pozwoleń w tym roku spowodowany był przede wszystkim dobrą koniunkturą na rynku budowlanym oraz możliwością wykorzystania dużej ulgi podatkowej. Niska liczba wydawanych w ostatnich latach pozwoleń świadczy o niezbyt korzystnej sytuacji finansowej mieszkańców miasta. Od roku 2000 odnotować można w Czarnkowie brak popytu na działki budowlane w budownictwie jednorodzinnym. Zastój ten jest podsycany przez wzrost bezrobocia. Dodatkowo obserwuje się tendencję do przenoszenia się zamożniejszych mieszkańców Czarnkowa na teren Gminy Wiejskiej Czarnków gdzie powstaje w chwili obecnej coraz więcej domów jednorodzinnych. Od 2001 roku obserwuje się natomiast gwałtowny wzrost zapotrzebowania na mieszkania komunalne.

Jednym z ważniejszych, nadal aktualnych, zadań z zakresu praw majątkowych jest zaspokajanie potrzeb z zakresu budownictwa mieszkaniowego jedno- i wielorodzinnego. Najskuteczniejszą formą realizacji budownictwa wielorodzinnego jest budownictwo statutowe wykonywane przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Dla zapewnienia rozwoju tej formy przekształcono zakład budżetowy - Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w jednoosobową spółkę gminy – TBS Sp. z o.o. W ramach budownictwa TBS mieszkania uzyskało 53 rodziny. Ze względu na duże zapotrzebowanie rozpoczęto budowę kolejnego bloku.

Polityka z zakresu problematyki mieszkaniowej ujęta została w dokumencie wypracowanym przez Radę Miasta pod koniec III kadencji, nazwanym „**Strategią Mieszkaniową Miasta Czarnków**”. Jej podstawowym celem jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych z zachowaniem warunków dla efektywnego wykorzystania istniejących zasobów mieszkaniowych i infrastruktury technicznej oraz rewitalizacja starej substancji mieszkalnej. W opracowaniu tym dokonano oceny oraz prognozy potrzeb mieszkaniowych w oparciu o zmiany demograficzne, poruszono problem współzamieszkiwania kilku gospodarstw domowych w jednym lokalu, koszty modernizacji i remontów, określono poziom dostępności mieszkań, a także popyt efektywny na mieszkania. Oceny i prognozy stanowiły podstawę do opracowań programów i podprogramów, w których określone zostały szczegółowe cele strategiczne. Należą do nich:

- wspieranie budownictwa jednorodzinnego i wielomieszkaniowego,
- powiększenie zasobu gminnego, zwłaszcza zasobu mieszkań socjalnych,
- unowocześnienie starej substancji mieszkaniowej przy udziale innych podmiotów,
- utworzenie fundacji wspierającej rewitalizację zabytkowej części miasta.

2.7.2. Motoryzacja

Na terenie miasta mieszkańcy mogą się przemieszczać za pośrednictwem komunikacji PKS i transportu prywatnego, a także autobusów miejskich. Te ostatnie stanowią główny i podstawowy środek transportu publicznego. Duża częstotliwość kursowania autobusów miejskich praktycznie do wszystkich zakątków miasta, powoduje, iż poruszanie się w jego obrębie nie sprawia większych problemów. Natomiast komunikacja PKS oferuje dogodne połączenia nie tylko z okolicznymi miejscowościami wokół miasta na terenie gminy Czarnków, jak i gminami sąsiadującymi, ale również z takimi większymi ośrodkami miejskimi, jak np. Piła, Poznań, Bydgoszcz, a nawet Kołobrzeg.

2.7.3. Bezpieczeństwo

Syntetyczną informację na temat liczby przestępstw i wykroczeń na terenie miasta w ostatnich 5 latach przedstawiono w tabeli.

Informacja o przestępstwach i wykroczeniach w Czarnkowie

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Kradzieże	51	65	96	88	90	64
Kradzieże z włamaniem	85	79	86	78	135	30
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	9	4	10	11	7	14
Znęcanie się nad rodziną	4	7	8	9	11	1
Wykroczenia przeciwko łądowi i porządkowi	232	296	268	317	316	313
Wypadki drogowe	17	15	18	13	16	3
Kolizje drogowe	137	114	111	101	105	147
Ogółem	535	580	597	617	680	572

Z powyższego zestawienia widać, że w Czarnkowie w grupie przestępstw dominują przestępstwa przeciwko mieniu. Są to kradzieże z włamaniem i kradzieże. Są to w szczególności włamania do piwnic, altan ogrodowych, mniejszych obiektów handlowych, garaży oraz samochodów. W ostatnich latach obserwuje się znaczący wzrost wykroczeń przeciwko łądowi i porządkowi. Tak wyraźny wzrost liczby tego typu wykroczeń jest jednak związany również ze zmianami ewidencjonowania zdarzeń przez Policję. Pozytywnym aspektem wpływającym na poziom bezpieczeństwa jest to, że nie notuje się poważnych przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Od lat Czarnków uchodzi za miasto pod tym względem bezpieczne, choćby dlatego, że nie było żadnych zabójstw, a nawet usiłowań. Z reguły w tej kategorii notuje się drobne pobicia i bójki wywołujące niewielkie obrażenia ciała, wywoływane najczęściej przez ludzi młodych.

2.7.4. Realizacja Programu Prewencji Kryminalnej

Komenda Powiatowa Policji w Czarnkowie obecnie realizuje 6 programów prewencyjnych, tj.:

- Bezpieczna Szkoła,
- Bezpieczna Wieś,
- Bezpieczny Ogród-Działka,
- Uwaga zagrożenie,
- Wielkopolski Sąsiedzki Program Przeciwdziałania Przestępczości,
- Bezpieczne Osiedle.

Wszystkie programy realizowane są poprzez: spotkania z młodzieżą, rodzicami, nauczycielami, pedagogami. Ponadto organizowane są narady i szkolenia, pogadanki i prezentacje z wykorzystaniem technik video, konkursy i turnieje, działalność prasowa, kolportaż materiałów propagandowych oraz zakup i rozpropagowanie testerów narkotykowych. W celu zapewnienia jeszcze lepszej ochrony przed przestępczością narkotykową, Policja zakupiła specjalnie szkolonego psa do wykrywania narkotyków. Wszystkie jednostki oświatowe z terenu miasta wyraziły chęć współpracy w tym zakresie.

Choć bezpośrednią odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa ponosi administracja rządowa, a zatem Policja Państwowa, władze miasta w trosce o stałą poprawę jakości życia mieszkańców przyjęły program prewencji w zakresie bezpieczeństwa publicznego mieszkańców Czarnkowa, który realizowany jest już od 1996 roku. Jednym z podmiotów realizujących ten program jest **Straż Miejska**, która wykonuje następujące zadania:

- kontrola stanu zabezpieczenia obiektów na terenie miasta,
- prowadzenie działań propagandowych wśród młodzieży na rzecz zabezpieczenia mienia,
- kontrola zabezpieczenia obiektów jednostek organizacyjnych gminy,
- zwiększenie kontroli istniejących parkingów,

- podjęcie działań w zakresie eliminacji negatywnych zachowań osób w miejscach publicznych,
- rozpoznawanie zagrożeń patologicznych niektórych rodzin oraz dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomani wśród młodzieży,
- prowadzenie działań informacyjno - ostrzegawczych wśród grup szczególnego ryzyka,
- propagowanie i inspirowanie do właściwej opieki nad zwierzętami i zabezpieczeniem ludzi przed zagrożeniem z ich strony,
- stała współpraca z organami odpowiedzialnymi za utrzymywanie bezpieczeństwa na drogach,
- nadzór nad bezpieczeństwem w ustalonych strefach ulic i osiedli,
- nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem lokali publicznych, dyskotek, klubów pod kątem przebiegu organizacji imprez i ewentualnego negatywnego wpływu na stan bezpieczeństwa i porządku,
- współpraca w zakresie oznakowania ulic w mieście, przebudowy dróg, chodników, umieszczanie przejść dla pieszych itp.,
- kontrole zabezpieczeń ppoż. obiektów do imprez masowych w porozumieniu ze Strażą Pożarną.

Najniebezpieczniejszym miejscem w Czarnkowie jest ul. Kościuszki. Ze względu na znaczne natężenie ruchu bardzo niebezpieczny jest ciąg ulic: Sikorskiego, Putza, Rybaki. Zdecydowanie sytuację poprawiłoby wybudowanie obwodnicy Czarnkowa, co pozwoliłoby na wyprowadzenie ruchu z tej części miasta.

2.7.5 Służba zdrowia

System opieki zdrowotnej na obszarze miasta jest stosunkowo dobrze rozwinięty; dotyczy to zarówno opieki podstawowej, jak i specjalistycznej. W skład Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie wchodzi następujące zakłady, stanowiące jednostki organizacyjne Zespołu:

- Szpital Powiatowy,
- Oddział Ratownictwa Medycznego,
- Zespół Poradni Specjalistycznych (chirurgiczna, dermatologiczna, diabetologiczna, poradnia „K”, ortopedyczna, pulmonologiczna, urologiczna).

Z inicjatywy dyrekcji czarnkowskiego ZZOZ-u prowadzono rozbudowę szpitala, która zapewniła powiększenie powierzchni użytkowej obiektu, zapewniając możliwość utworzenia nowych, niezbędnych komórek w obrębie szpitala i poprawy warunków pobytu leczonych tu chorych oraz pracy personelu.

Pomimo, iż jednostką prowadzącą dla Szpitala jest samorząd powiatowy, samorząd miasta wspiera rozbudowę poprzez umorzenia podatków i opłat lokalnych.

W celu poprawy zdrowotności mieszkańców, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim realizowane są programy promocji zdrowia, oparte m.in. o wytyczne zawarte w Narodowym Programie Zdrowia 1996-2005. Należą do nich:

- Program identyfikacji osób z grupy podwyższonego ryzyka zachorowania na nowotwory złośliwe,
- Program profilaktyki raka piersi,
- Program zmniejszenia rozpowszechnienia palenia tytoniu wśród dzieci i młodzieży szkolnej,
- Program przeciwdziałania narkomanii wśród młodzieży,
- Program zwiększenia aktywności ruchowej dzieci i młodzieży,
- Program poprawy sposobu żywienia ludności,

- Program zmniejszenia liczby i skutków wypadków drogowych.

2.7.6. Oświata

Miasto Czarnków jest organem prowadzącym dla następujących placówek oświatowych:

- Szkoły Podstawowej, usytuowanej na ul. Wronieckiej 28 i 30,
- Gimnazjum na ul. Wronieckiej 136 oraz na ul. Kościuszki 88,
- Gimnazjum przy Prywatnym Zespole Szkół, na ul. Harcerskiej 4,
- przedszkoli:
 - Przedszkola nr 1 na ul. Wronieckiej 13 oraz Rolnej 2,
 - Przedszkola nr 2 na Osiedlu Parkowym 10.

Przedszkola

Opieka przedszkolna odbywa się w dwóch przedszkolach: na ul. Wronieckiej, z oddziałem zamiejscowym na ul. Rolnej oraz na Os. Parkowym. Dogodne warunki korzystania z placówek przedszkolnych umożliwiają każdemu dziecku przyjęcie w zależności od potrzeb do 5- lub 9-godzinnego oddziału.

Warunki nauczania w przedszkolach są dość dobre, ponieważ liczba dzieci na oddział wynosi około 21. Przeciętna liczba dzieci przypadających na 1 nauczyciela jest również korzystna i wynosi w granicach 12-13.

Baza lokalowa przedszkoli jest stosunkowo dobra.

Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne

Od 1 września 1999 roku w Czarnkowie działa 6-letnia Szkoła Podstawowa i 3-letnie publiczne Gimnazjum. Aby umożliwić uzupełnienie wykształcenia i zdobycie kwalifikacji zawodowych zaniechanej wychowawczo i wymagającej specjalnej troski młodzieży powyżej 16 lat, utworzono Gimnazjum przy Prywatnym Zespole Szkół, które w porozumieniu z Komendantami Rejonowych Ochotniczych Hufców Pracy prowadzi zajęcia w celu uzupełnienia szkolnictwa gimnazjalnego i zdobycia przygotowania zawodowego, organizowanego w formie praktyk zawodowych w poszczególnych zakładach pracy.

Zasadnicze informacje na temat szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, którego prowadzenie jest zadaniem miasta, przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Podstawowe dane o Szkole Podstawowej i gimnazjach w Czarnkowie (2004 r.)

ROK 2004	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum	Gimnazjum przy PZS
Liczba uczniów ogółem, stan w dniu 01.09.2004	880	518	94
Liczba zmian	1	1	1
Liczba nauczycieli w etatach przeliczeniowych	59,11	39,5	10,9
Liczba oddziałów	36	23	3
Liczba pomieszczeń do nauczania:	42	17	6
w tym pracownie przedmiotowe	27	10	3
Świetlica	2	1	0
Stołówka	1	0	0
Gabinet stomatologiczny / lekarski	2	1	1
Sala gimnastyczna	3	2	0
Biblioteka	1	1	0
Liczba książek w bibliotece	18906	8119	0
Liczba wypożyczeń w ciągu roku	16690	1861	0
Liczba zajęć rozszerzających ofertę szkoły, finansowanych z budżetu gminy miesięcznie	14	6	0
Budżet szkoły WYDATKI OGÓŁEM	3.324.104	2.041.947	189.000
Koszt utrzymania jednego ucznia	Brak danych	Brak danych	2010 zł

Liczba uczniów, przypadająca na 1 nauczyciela (etat przeliczeniowy) w szkołach jest niewielka, co sprzyja dobremu poziomowi nauczania. Warunki nauczania są różne w poszczególnych szkołach. Liczba uczniów, przypadających na 1 oddział, waha się w granicach 25-26, a liczba uczniów na 1 izbę szkolną – od 23,6 do prawie 40.

Warunki lokalowe szkół znajdujących się na terenie miasta przedstawiają się następująco:

Do placówek oświatowych podległych Starostwu Powiatowemu, kształcących na szczeblu ponadgimnazjalnym, należą w Czarnkowie:

- Liceum Ogólnokształcące im. Janka Z Czarnkowa,
- Zespół Szkół Zawodowych im. J. Nojogo,
- Prywatny Zespół Szkół Ponadpodstawowych,
- ~~Zespół Szkół Leśnych w Goraju,~~ od roku 2004 podlega Urzędowi Marszałkowskiemu
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

2.7.7. Kultura

Miejskie Centrum Kultury w Czarnkowie jest samorządową instytucją upowszechniania kultury, którą powołała do życia Rada Miejska w Czarnkowie w 1998 r. W skład MCK wchodzi:

- Czarnkowski Dom Kultury,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Muzeum Ziemi Czarnkowskiej,
- Redakcja Tygodnika Powiatowego „Nadnoteckie Echa”.

Całoroczna działalność **Czarnkowskiego Domu Kultury** przewiduje różnorodne przedsięwzięcia kulturalne o szerokim zasięgu społecznym, adresowane do całego społeczeństwa. Bazą do wielostronnej działalności CzDK są przede wszystkim dwa budynki przy

ul. Kościuszki oraz plenery: amfiteatr w Parku Staszica i Łazienki Czarnkowskie nad Notecią. Baza MCK jest wciąż doskonała. W ostatnich latach w budynkach CzDK przeprowadzono kapitalne remonty: wymieniono system grzewczy z węglowego na gazowy, łącznie z wymianą całej instalacji centralnego ogrzewania w obydwu budynkach, ocieplone zostały ściany i dachy z ich wymianą, odnowiono elewacje i całe otoczenie wokół budynków. Obiekty te prezentują się teraz estetycznie i zapraszają swoim wyglądem, lecz potrzebują jeszcze remontów wewnątrz.

Co roku MCK organizuje się wiele imprez i wydarzeń kulturalnych i artystycznych dla masowej publiczności z Czarnkowa i powiatu. Tradycyjnie największym zainteresowaniem cieszą się propozycje w czasie Dni Ziemi Czarnkowskiej. W okresie wiosenno-letnim CzDK organizuje imprezy plenerowe, głównie w Parku Staszica oraz „Łazienkach Czarnkowskich” nad Notecią.

2.7.7. Biblioteki Miejskie

Sieć Miejskiej Biblioteki Publicznej tworzą trzy placówki biblioteczne:

- Miejska Biblioteka Publiczna – Wypożyczalnia dla Dorosłych, Plac Wolności 5,
- Oddział dla Dzieci, ul. Wroniecka 32,
- Filia nr 1, Osiedle Parkowe nr 10.

W/w placówki biblioteczne posiadają samodzielne lokale. Oddział dla Dzieci od 1998 roku mieści się w nowo wyremontowanej siedzibie, co umożliwia prowadzenie aktywnej pracy kulturalno-oświatowej. Lokal Wypożyczalni dla Dorosłych znajduje się w centrum miasta, gdzie skupia się życie społeczeństwa. W pobliżu znajdują się placówki handlowe, liczne instytucje i urzędy, w tym Urząd Starostwa Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego, Urząd Miasta Czarnków oraz Urząd Gminy Czarnków.

Funkcjonuje zautomatyzowana wypożyczalnia Oddziału dla Dzieci, a w roku 2002 położono sieć komputerową w Wypożyczalni dla Dorosłych, co umożliwia sprawniejsze i szybsze wprowadzanie danych książkowych do komputera.

Od 2000 roku prowadzona jest akcja „Książka na zdrowie”. Pracownik biblioteki 2 razy w tygodniu wypożycza książki chorym, przebywającym w Szpitalu Powiatowym w Czarnkowie.

2.7.8. Muzeum Ziemi Czarnkowskiej

Muzeum Ziemi Czarnkowskiej jest placówką działającą w strukturze Miejskiego Centrum Kultury. Kierunki gromadzenia zbiorów zostały zdeteminowane przez charakter placówki – muzeum regionalne.

Obok działalności wystawienniczej, ważną dziedziną działalności Muzeum są prace wykopaliskowe, prowadzone od roku 2000. W ramach tej działalności podejmowana jest ścisła współpraca z ośrodkami akademickimi.

2.7.9. Media lokalne

Lokalna prasa obejmuje:

- „Echa Nadnoteckie” – tygodnik powiatowy, ukazuje się od 15 stycznia 1991 roku, wydawany przez Radę Miasta Czarnków,
- „Tygodnik Notecki”

W mieście działa również telewizja lokalna. Jest to „AntSerwis” – lokalna telewizja kablowa (firma oferuje także dostęp do Internetu poprzez sieć telewizji kablowej).

2.7.10. Sport

Zarówno władze miasta, jak i sami mieszkańcy Czarnkowa przywiązują dużą wagę do upowszechniania kultury fizycznej, sportu i rekreacji, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

U podstaw polityki samorządu w zakresie sportu i rekreacji leży idea maksymalnej dostępności obiektów sportowych i oferty Ośrodka Sportu i Rekreacji dla mieszkańców.

Ośrodek Sportu i Rekreacji położony jest w pięknej okolicy Puszczy Nadnoteckiej i posiada:

- basen odkryty 50 m z podgrzewaną wodą z 8 torami dla zawodników (czynny od początku maja do końca sierpnia),
- stadion lekkoatletyczny z bieżnią 380 m, bieżnią do skoku w dal oraz boiskiem piłkarskim,
- rampę wrotkarską,
- boiska do siatkówki plażowej i koszykówki,
- stoły ogrodowe do tenisa stołowego i szachów,
- korty tenisowe,
- wypożyczalnię sprzętu.

Ponadto zimą funkcjonuje:

- tor saneczkowy,
- lodowisko,
- skocznia narciarska.

2.7.11. Określenie grup społecznych wymagających wsparcia

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie jest jednostką budżetową, powołaną do organizowania świadczeń pomocy społecznej na terenie miasta, zgodnie z regulacją prawną zawartą w ustawie o pomocy społecznej.

Z różnorodnych form pomocy Ośrodka skorzystało 541 środowisk, co wskazuje, że świadczeniami pomocy społecznej objętych jest kilkanaście procent mieszkańców Czarnkowa. Osoby i rodziny, korzystające z pomocy społecznej, poza trudną sytuacją finansową, borykają się również z innymi problemami. Katalog tych problemów wraz z liczbą środowisk, których dotyczyć przedstawia poniższa tabela.

Środowiska objęte pomocą społeczną

Występujące problemy	Liczba Środowisk Rok 2003	Liczba Środowisk Rok 2004
niepełnosprawność	122	75
długotrwała choroba	91	73
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	6	12
ubóstwo	496	392
alkoholizm	52	47
bezrobocie	405	349
potrzeby ochrony macierzyństwa	35	22
sieroctwo	0	-
bezdomność	10	7
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	3
narkomania	2	1

Najwięcej osób korzysta z formy wsparcia w postaci zasiłków i pomocy w naturze oraz z dodatków mieszkaniowych. Z każdym rokiem rośnie liczba zarówno osób korzystających, jak i kwot, przeznaczonych na te dodatki. Świadczy to niestety o pogarszającej się sytuacji materialnej mieszkańców miasta (podobna tendencja jest notowana w całym kraju).

Informacja na temat świadczeń udzielonych w ramach zadań własnych gminy została zamieszczona w poniższej tabeli.

Świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań własnych gminy w 2003 i 2004 roku

Rodzaj świadczenia	Liczba Odbiorców 2003 r.	Liczba Odbiorców 2004 r.	Koszty 2003 r.	Koszty 2004 r.
posiłek dla dzieci w szkole	151	179	85.636	69,009 + 13.794 = 82.803
usługi opiekuńcze	16	8	38.497	9,685
sprawienie pogrzebu	1	1	1.590	460
zasiłki celowe i w naturze	475	475	326.406	375,265
pomoc w załatwieniu spraw urzędowych	30	47	0	0
praca socjalna	56	63	0	0

W 2004 roku 70% budżetu na pomoc społeczną w ramach zadań własnych gminy przeznaczonych zostało na zasiłki celowe i w naturze, natomiast 18% na dożywianie dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole.

Z uwagi na zubożenie rodzin, na skutek między innymi wzrostu kosztów utrzymania, środki finansowe na pomoc społeczną mogły być przeznaczane często tylko na potrzeby biologiczne (pierwszego rzędu). Sytuacja ta spowodowana jest w znacznym stopniu ograniczaniem środków finansowych przez administrację rządową, która realizuje tylko zadania obligatoryjne, wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Pomoc fakultatywna musiała być udzielana głównie ze środków samorządowych.

Dane dotyczące udzielonych świadczeń w ramach zadań zleconych gminie, zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań zleconych gminie w 2003 i 2004 roku

Rodzaj świadczenia	Liczba odbiorców w 2003 r.	Koszty w zł w 2003 r.	Liczba odbiorców w 2004 r.	Koszty w zł w 2004 r.
zasiłki stałe	17	64.372	36	91,247
zasiłki stałe wyrównawcze	32	93.269	---	----
gwarantowany zasiłek okresowy	4	13.789	3	4,057
zasiłki okresowe	143	31.844	204	59,296
renty socjalne	79	262.450	----	----
macierzyńskie zasiłki okresowe	28	29.009	16	15,058
specjalistyczne usługi opiekuńcze	8	30.897	6	23,021
zasiłki rodzinne	8	3.198	7	1,190
zasiłki pielęgnacyjne	13	15.774	6	3,431

Skuteczna realizacja zadań MOPS nie jest możliwa bez współdziałania z władzami samorządowymi, kuratorami sądowymi, Policją, ZUS-em, KRUS-em, służbą zdrowia, szkołami, parafiami, organizacjami pozarządowymi oraz osobami prywatnymi i firmami zainteresowanymi losem osób będących w trudnej sytuacji. Współpraca ta pozwala na zintegrowanie działań pomocowych na terenie miasta oraz przyczynia się do uzyskania rozwiązań problemów społecznych. Istnieje konieczność rozwijania sfery usługowej pomocy społecznej, w tym specjalistycznego poradnictwa, rozwiązujących problemy nieprzystosowania społecznego. Pomoc społeczna, poprzez swoje działania, polegające na wsparciu materialnym, częściowo kompensuje negatywne skutki różnych patologii społecznych. Zauważalny jest jednak brak wyraźnych działań alternatywnych w stosunku do świadczeń pieniężnych, które motywowałyby osoby i środowiska do zmiany swoich postaw życiowych.

Do innych działań podejmowanych przez MOPS wspólnie z Fundacją Pomocy Polsce z Coevorden jest działająca od 1996 r. Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego oraz działający od 1988 r. magazyn z odzieżą dla podopiecznych Ośrodka. Miasto ponosi też koszty utrzymania, powstałej na początku lat 90-tych z inicjatywy Stowarzyszenia „Sprawność”, sali rehabilitacyjnej dla dzieci niepełnosprawnych. Miasto nie ogranicza się do świadczenia pomocy finansowej i rzeczowej. Stworzenie Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Promocji Zdrowia w pomieszczeniach dawnego żłobka na Os. Parkowym dało szansę skorzystania z terapii i rehabilitacji osobom uzależnionym. W ośrodku działa również świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży.

Pomoc bezdomnym

Określenie faktycznej liczby osób bezdomnych, przebywających na terenie Czarnkowa jest trudne z uwagi na przemieszczanie się tych osób oraz fakt, że rejestracja osób bezdomnych możliwa jest z chwilą zgłoszenia się ich do instytucji pomocowych lub odnalezienia ich przez takie instytucje. Wg rozeznania Ośrodka, na terenie miasta na koniec **2004 r. przebywało 7** osób, które nie posiadały żadnego meldunku. W związku z koniecznością udzielenia schronienia osobom tego pozbawionym, MOPS podpisał stosowne porozumienia ze Stowarzyszeniem MONAR – Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Rożnowicach oraz ze Stowarzyszeniem ANKAR, który posiada Dom Pomocowo-Opiekuńczy w Białej k/Trzcianki. Należy również podkreślić fakt, iż funkcjonujący w Czarnkowie „Dom Seniora” oferuje wszystkim potrzebującym darmowe ciepłe posiłki.

2.7.12. Identyfikacja problemów:

- wysoki poziom bezrobocia,
- ubożenie społeczeństwa oraz transmisja ubóstwa z pokolenia na pokolenie,
- ujemne saldo migracji przy zdecydowanie wyższej mobilności ludzi lepiej wykształconych,
- zagrożenie patologiami w środowisku szkolnym i rodzinnym,
- niewystarczające środki na zadania z zakresu pomocy społecznej,
- kradzieże i wandalizm na terenie miasta,
- zagrożenia wynikające z ruchu drogowego w centrum miasta,
- brak ścieżek rowerowych,
- konieczność modernizacji i remontów bazy sportowo-rekreacyjnej,
- konieczność systematycznej poprawy stanu obiektów szkolnych,
- wysokie dopłaty do realizacji zadań oświatowych,
- brak wystarczającej ilości stanowisk komputerowych w szkołach.

3. ZADANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ SYTUACJI SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ CZARNKOWA

Zebranie i uszeregowanie informacji o uwarunkowaniach wewnętrznych i zewnętrznych miasta poprzez określenie jego mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest punktem wyjściowy do określenia celów i zadań.

W analizie skoncentrowano się na ocenie wewnętrznych zasobów miasta, jego atutów i problemów, przyjmując z definicji zewnętrzne ograniczenia związane z położeniem geograficznym, obowiązującym w Polsce systemem legislacyjnym, poziomem rozwoju gospodarczego, czy też stanem finansów publicznych.

Analizie poddano pięć najważniejszych obszarów działalności miasta:

- finanse miasta
- infrastrukturę
- rozwój gospodarczy
- oświatę, kulturę i sport
- zdrowie, pomoc społeczną i bezpieczeństwo publiczne.

Wykonana podczas warsztatów analiza sytuacji w poszczególnych dziedzinach przedstawia się w sposób następujący:

3.1. FINANSE MIASTA

Silne strony	Braki, problemy
– Realny wzrost dochodów w latach 2000 i 2002, 2003, 2004	– Realny spadek dochodów w latach 1999 i 2001
– Korzystna struktura dochodów budżetowych – bardzo wysoki udział dochodów własnych	– Wysokie dopłaty do realizacji zadań oświatowych (subwencja oświatowa zaspokaja niewiele ponad 50% potrzeb)
– Bardzo wysoki udział podatku od nieruchomości w podatkach lokalnych	– Brak reformy finansów publicznych
– Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w 2000 r. – 30,7% wydatków z budżetu miasta	
– Inwestycje w gospodarce komunalnej wydzielone poza budżet miasta	
– Prognozowany wzrost wydatków na inwestycje w kolejnych latach	
– Budżet gwarantujący zrównoważone finansowanie poszczególnych dziedzin życia miasta	
– Poziom wydatków na kulturę oraz kulturę fizyczną, sport i turystykę wysoki na tle innych miast (w sumie ok. 10% budżetu)	

3.2. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Silne strony	Braki, problemy
Korzystne położenie (ważny ciąg komunikacyjny, bliskość Poznania, atrakcyjne warunki geograficzne i przyrodnicze)	Brak obwodnicy miasta
Prawie całkowite zwodociągowanie i skanalizowanie miasta	Wzrastający ruch samochodowy
Oczyszczalnia ścieków zachowująca odpowiednie normy oczyszczania ścieków	Brak segregacji odpadów na wysypisku
Prawie całkowita gazyfikacja miasta	
- Sprawny system gospodarki odpadami i segregacji surowców wtórnych - Duże rezerwy wysypiska (co najmniej kilkanaście lat)	
Pełna telefonizacja miasta (obecność obok TP S.A. – Netii)	
Tani i powszechny dostęp do internetu	
Wypracowanie „Strategii Mieszkaniowej Miasta Czarnków”	
Działalność TBS	

3.3. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Silne strony	Braki, problemy
Relatywnie niskie ceny gruntów i kosztów produkcji	Brak obwodnicy
Duża ilość lasów umożliwiającą rozwój przemysłu drzewnego i leśnego	Konkurencja gmin leżących bliżej Poznania
Rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna	Rosnąca liczba bezrobotnych
Rozwinięta infrastruktura komunalna - sieć wodociągowa i kanalizacyjna	Brak lokalnych funduszy poręczeniowych
Obecność infrastruktury otoczenia biznesu – m.in. banków i zakładów ubezpieczeń	Konieczność przeznaczenia nowych terenów pod inwestycje przemysłowe
Rosnąca liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - wysoki poziom aktywności gospodarczej mieszkańców	Brak linii kolejowej osobowej
Istnienie wielu zakładów przemysłowych na terenie miasta (w tym zagranicznych)	Brak miejsc parkingowych w centrum miasta
Atrakcyjne położenie turystyczne, czyste środowisko naturalne	Konieczność modernizacji Placu Wolności

Wyznaczone tereny pod budownictwo mieszkaniowe	Konieczność rewitalizacji starówki
Sprawnie działające organizacje przedsiębiorców, m.in. Forum Gospodarcze Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Stowarzyszenie Kupców Czarnkowskich	
Do wykorzystania złoża geotermalne	

3.4. OŚWIATA, WYCHOWANIE, KULTURA, SPORT

Silne strony	Braki, problemy
Rozwinięty system oświaty publicznej szczebla podstawowego i średniego oraz przedszkoli	Brak wykorzystania rzeki dla rozwoju usług turystycznych, słaba integracja miasta z rzeką, niewykorzystanie łęgów nadnoteckich
Lepsze warunki nauczania poprzez spadek liczby uczniów w szkołach	Brak oferty edukacyjnej dla osób starszych
Odpowiednie do potrzeb wyposażenie szkół	Mała liczba pracowni komputerowych w stosunku do wielkości szkół, konieczność modernizacji sprzętu w SP 1
Nowoczesna hala sportowa	Brak odpowiedniej ilości pracowni przedmiotowych w gimnazjum i możliwości lokalowych dla ich zapewnienia
Osiągnięcia i aktywność szkół	Brak parkingu i zagospodarowania skarp przy SP 1
Rozwinięta baza kulturalna na terenie miasta	Konieczność modernizacji boiska sportowego przy SP 1
Aktywna działalność Miejskiego Centrum Kultury (w tym: Czarnkowski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej)	Konieczność prowadzenia modernizacji starego budynku Gimnazjum
Rozwinięte zaplecze sportowo-rekreacyjne, bardzo dobre warunki do rozwoju turystyki, rekreacji i sportu	Konieczność modernizacji boiska i ogrodzenia Gimnazjum
Aktywna działalność Ośrodka Sportu i Rekreacji i stowarzyszeń sportowych	
Dobre warunki geograficzne i przyrodnicze dla turystyki pieszej, rowerowej i wodnej i innych aktywnych form wypoczynku	
Bliskość silnego ośrodka akademickiego	

3.5. ZDROWIE, POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO

Silne strony	Braki, problemy
Spadek liczby bezrobotnych na terenie miasta i całego powiatu	Ograniczone środki na zadania zlecone pomocy społecznej
Rozwinięta podstawowa i specjalistyczna opieka zdrowotna	Kradzieże i wandalizm na terenie miasta
Liczne programy profilaktyczne przygotowane dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego	Brak systemu monitoringu wizyjnego miasta
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	Zagrożenia wynikające z ruchu drogowego w centrum miasta
Rozwinięta aktywność społeczna mieszkańców	
Współpraca MOPS z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej (z kraju i zagranicy)	
Działalność Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej oraz Całodziennego Klubu Seniora	
Posiadanie przez miasto mieszkań socjalnych	
Spadek liczby większości popełnianych przestępstw	
Wzrost wykrywalności przestępstw	
Prewencyjne programy Policji	

Zaprezentowane powyżej wyniki analizy sytuacji miasta, przeprowadzonej z udziałem jego mieszkańców, stały się podstawą procesu planistycznego, bowiem silne strony są tymi cechami, na których należy bazować planując dalszy rozwój miasta. Z kolei usunięcie bądź zniwelowanie braków i problemów to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców miasta.

3.6. ZADANIA DO REALIZACJI

Wszystkie działania dotyczące rozwoju Gminy Miasta Czarnków wynikają z przyjętej misji Czarnkowa:

**Czarnków to centrum gospodarcze i administracyjne wspaniałej nadnoteckiej krainy.
To miejsce pracy i wypoczynku,
miejsce w którym można bezpiecznie i ciekawie żyć.**

Szczegółowy sposób realizacji tej misji został określony w Strategii Rozwoju Gminy Miasta Czarnków na lata 2003 -2014.

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów strategicznych z szerokim udziałem władz miasta, pracowników Urzędu Miasta oraz jednostek podległych, radnych, szefów wielu innych instytucji i przedsiębiorstw, sformułowano trzy strategiczne cele rozwoju miasta Czarnkowa. Bazując na zidentyfikowanych uwarunkowaniach rozwojowych miasta (a więc posiadanych atutach oraz

najistotniejszych brakach i problemach), wytyczają one główne kierunki rozwoju miasta. Ich realizacja w perspektywie kilkunastu lat powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju miasta, określonego w jego misji.

Cele te są następujące: (tabela na następnej stronie)

WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO MIASTA

II ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

I POLEPSZANIE WIZERUNKU MIASTA

III. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH

Wytyczone cele będą realizowane w ramach następujących projektów::

1. WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO MIASTA	2. ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY I POLEPSZANIE WIZERUNKU MIASTA	3. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH	
1.1. Miasto przyjazne dla inwestorów i przedsiębiorców	2.1. Transport	3.1. Oświata i kultura	3.3. Sfera społeczna
1.1.1. Opracowanie i wdrożenie kompleksowej polityki wspierania przedsiębiorczości	2.1.1. Budowa obwodnicy	3.1.1. Modernizacja infrastruktury Gimnazjum	3.3.1. Rozwój budownictwa w systemie TBS
1.1.2. Rozwój systemu kompleksowej obsługi przedsiębiorców w UM	2.1.2. Budowa parkingów	3.1.2. Modernizacja infrastruktury Szkoły Podstawowej	3.3.2. Opieka nad dziećmi ze środowisk osób bezrobotnych i patologicznych
1.1.3. Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje	2.1.3. Poprawa stanu nawierzchni na drogach, placach, chodnikach	3.1.3. Doposażenie SP i Gimnazjum w sprzęt i oprogramowanie komputerowe	3.3.3. Aktywizacja osób starszych
1.1.4. Wykorzystanie źródeł geotermalnych	2.1.4. Budowa i modernizacja oświetlenia	3.1.4. Remonty i modernizacje budynków instytucji kultury	3.4. Bezpieczeństwo
1.2. Promocja miasta i wykorzystywanie środków zewnętrznych	2.2. Sfera wizualno- przestrzenna	3.2. Sport i turystyka	3.4.1. Działania na rzecz utrzymania porządku i bezpieczeństwa na terenie miasta, współpraca z mieszkańcami
1.2.1. Promocja miasta, wykorzystanie strony internetowej	2.2.1. Rewitalizacja starej części miasta	3.2.1. Modernizacja i remonty basenu i bazy OSiR	3.4.2. Wprowadzenie systemu monitoringu wizyjnego miasta
1.2.2. Wykształcenie systemu pozyskiwania środków zewnętrznych	2.3. Ochrona środowiska	3.2.2. Budowa basenu krytego	3.4.3. Wprowadzenie systemu monitoringu wizyjnego szkół
	2.3.1. Wprowadzenie systemu pełnej selekcji odpadów	3.2.3. Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej nad Notecią	
	2.3.2. Ograniczanie „niskiej emisji”	3.2.4. Promocja turystyczna miasta – wykorzystanie internetu	

3.6.1. Zmiany w strukturze gospodarczej terenu

Jednym z priorytetów w działalności samorządu powinno być wspieranie rozwoju działalności gospodarczej, jako bardzo istotnego elementu walki z bezrobociem. Bez pracy w mieście pozostaje 11,7 % ludności zawodowo czynnej i choć jest to odsetek niższy niż średnia krajowa, to fakt ten ma wpływ nie tylko na ogólny poziom dochodów mieszkańców, ale jest potencjalnym źródłem wielu napięć społecznych i przyczynia się do niższych dochodów budżetu miasta. Jednym z kierunków działań gminy będzie wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje i doprowadzenie mediów.

Ważnym celem jest wykorzystanie źródeł geotermalnych w celu podniesienia atrakcyjności gospodarczej, rekreacyjnej i ekologicznej miasta

3.6.2. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury

Drogi służą nie tylko mieszkańcom miasta i działającym tutaj podmiotom gospodarczym, ale także ruchowi tranzytowemu oraz są jednym z podstawowych kryteriów przy wyborze lokalizacji inwestycji. Z tych powodów stanowią istotny element infrastruktury technicznej – ich wysoka jakość powoduje większą dostępność komunikacyjną miasta, która bardzo silnie sprzyja rozwojowi gospodarczemu.

U komunikacyjny w Czarnkowie nie odpowiada obecnej skali natężenia ruchu drogowego. Dlatego też niezbędne są bardzo duże inwestycje, które pozwolą na lepsze zorganizowanie ruchu w mieście oraz zapewnią odpowiednią liczbę miejsc parkingowych, a przede wszystkim przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa na drogach.

Budowa obwodnicy Czarnkowa jest jednym z najważniejszych działań przewidzianych do realizacji w najbliższych latach.

W związku z rozbudową osiedli i przygotowywaniem terenów pod nowe inwestycje, konieczna jest budowa nowych dróg lokalnych oraz chodników. Poza tym rozbudowa i modernizacja części istniejących już dróg (m.in. ul. Chodzieska) pozwoli na udrożnienie komunikacji w mieście i ułatwi dostęp do funkcjonujących już przedsiębiorstw, co często ma duże znaczenie dla ich rozwoju, gdyż na terenie miasta funkcjonują przedsiębiorstwa nie posiadające bezpośredniego dostępu do drogi publicznej.

Problem wyposażenia gospodarstw domowych w podstawowe elementy infrastruktury technicznej, takie jak telefony, czy dostęp do sieci wodociągowej, czy kanalizacyjnej, przestał już właściwie istnieć. Mimo tych postępów do zrobienia pozostało jeszcze wiele. Pełna infrastruktura techniczna oznacza bowiem również zaopatrzenie w źródła energii cieplnej, produkowanej przy poszanowaniu środowiska naturalnego, czy też zapewnienie dobrej jakości sieci dróg. Pod tym pojęciem kryje się także całkowite rozwiązanie kwestii odpadów stałych (odbiór, segregacja, utylizacja), czy też powszechny dostęp do światowej sieci internetowej. Tylko pełne podłączenie mediów jest w stanie zapewnić mieszkańcom miasta życie i rozwój na odpowiednim poziomie.

3.6.3. Poprawa stanu środowiska naturalnego

Dbałość o środowisko jest jednym z najważniejszych elementów rozwoju nowoczesnej gospodarki. Wszystkie samorządy na terenie kraju realizują programy tego typu w celu powstrzymania degradacji środowiska i zachowania istniejących zasobów naturalnych. W ramach tego programu Czarnków będzie realizować inwestycje w poprawę gospodarki odpadami stałymi

oraz w ograniczenie zanieczyszczeń powietrza pochodzących z kotłowni oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych. Ważnym celem ekologicznym jest ochrona przed hałasem komunikacyjnym i przemysłowym.

Dopóki w fazę realizacji nie wejdzie projekt wykorzystania źródeł geotermalnych do celów ogrzewania miasta, konieczna jest modernizacja istniejącej bazy.

3.6.4. Poprawa stanu środowiska kulturowego, rozwój zasobów ludzkich, jakość życia

Podobnie, jak budowa obwodnicy miasta, jednym z najistotniejszych działań na rzecz rozwoju Czarnkowa jest modernizacja rynku i rewitalizacja starej części miasta. Zakłada się poprawienie estetyki i użyteczności nie tylko budynków, ale całej przestrzeni tej najbardziej reprezentatywnej części miasta, czyli jego ścisłego centrum. Ma to silny związek również z oczekiwanym ożywieniem gospodarczym tego kluczowego obszaru miasta oraz rozwiązaniem licznych problemów społecznych, które właśnie tutaj są szczególnie widoczne. Odnowione centrum stanie się miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców, inwestorów oraz znacznie zwiększy potencjał turystyczny miasta. Bardzo istotnym elementem realizacji tego programu będzie również nacisk na ochronę środowiska (wymiana systemów grzewczych).

Projekt zakłada zmianę zagospodarowania rynku miasta, na którą złożą się m.in. następujące działania:

- sprawdzenie i konieczna wymiana elementów infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, gaz),
- wymiana nawierzchni ulic z aranżacją architektoniczną (oświetlenie, umeblowanie),
- likwidacja barier architektonicznych (krawężniki, progi),
- wyniesienie czołgu i przeniesienie prochów żołnierzy,
- nowe ukształtowanie zieleni,
- uzyskanie wzrostu ilości miejsc parkingowych,
- poprawa komfortu ruchu pieszych i rowerzystów (przede wszystkim na skutek wyniesienie ruchu tranzytowego poza miasto).

Gmina Miasta Czarnków zamierza kontynuować unowocześniania bazy kulturalnej. Planowane działania określa Strategia Rozwoju Gminy Miasta Czarnków.

Istotne jest stworzenie elementów spójnej i długofalowej polityki – modernizacji i rozwoju w mieście lokalnych zasobów sportowo-rekreacyjnych, w taki sposób, aby stanowiły bazę dla rozwoju społeczeństwa, przy zachowaniu istniejących zasobów środowiska naturalnego.

Konieczne jest dalsze systematyczne doskonalenie bazy oświatowej.

3.7. HIERARCHIA ZADAŃ PRZYJĘTYCH DO REALIZACJI:

Hierarchizację zadań przyjętych do realizacji przeprowadzono dla zadań współfinansowanych z budżetu Gminy Miasta Czarnków, kierując się oceną dokonaną przez zespół do spraw rozwoju, mieszkańców i radnych.

Lista nie ma charakteru stałego. Zmiany mogą wiązać się z możliwościami pozyskania środków na realizację zadań.

Przy ustalaniu hierarchii wzięto pod uwagę ważność realizacji zadania dla rozwoju Gminy Miasta Czarnków jak również konieczność kontynuacji niektórych rozpoczętych przedsięwzięć oraz możliwość rozpoczęcia nowych inwestycji.

Hierarchia zadań przyjętych do realizacji:

- 1) Obwodnica miasta Czarnkowa
- 2) Przebudowa ulicy Zamkowej, Strumykowej i Harcerskiej
- 3) Budowa mieszkań w systemie TBS - udział finansowy miasta w budowie budynków TBS
- 4) Przebudowa ulic w centrum miasta - I etap (Pl. Wolności, ulice: .Kościelna, Rzemieślnicza, odcinek Kościuszki, Thiela)
- 5) ~~Budowa ul. Orzechowej~~
- 6) Rewitalizacja obiektów komunalnych
- 7) Uzbrojenie terenu, budowa ulicy Orłowskiego
- 8) Droga osiedlowa na Os. Parkowym
- 9) Droga doj. do terenów przemysłowych (ul. Chodzieska)
- 10) Dokończenie budowy ul. Jasna
- 11) Budowa ulicy Widokowej
- 12) Budowa ulicy Leśnej
- 13) Poszerzenie ulicy Rolnej
- 14) Droga dojazdowa osiedlowa Ogrodnicze II
- 15) Dokończenie modernizacji oświetlenia drogowego ulicy Wronieckiej
- 16) Budowa drogi łącznika ulicy Krzyżowej i Sikorskiego
- 17) Modernizacja ulicy na osiedlu Słonecznym
- 18) Ulica Gdańska budowa drogi osiedlowej
- 19) Modernizacja ul. Myśliwskiej
- 20) Modernizacja ulicy Polnej i Głogowej
- 21) Budowa kanalizacji deszczowej w ulicy Staromiejskiej
- 22) Modernizacja infrastruktury Gimnazjum,
- 23) Modernizacja infrastruktury Szkoły Podstawowej
- 24) Modernizacja zaplecza basenu OSIR,
- 25) Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej nad Notecią
- 26) Modernizacja oświetlenia ulicznego w mieście,
- 27) Budowa krytej pływalni
- 28) Budowa systemu monitoringu wizyjnego w mieście.
- 29) Remont amfiteatru miejskiego,
- 30) Adaptacja poddasza budynku muzeum, pod potrzeby muzeum.

4. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

4.1. LATA 2004-2006

L.p.	Nazwa planowanego działania - zadanie	Określenie kryteriów kolejności realizacji	Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego	Etapy działania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady do poniesienia
1.	Obwodnica miasta Czarnkowa		Zmiana planu w trakcie opracowania	2004-2006	Opracowanie dokumentacji technicznej, wykupy terenów pod obwodnicę	Miasto Czarnków, Powiat Czarnkowsko-Trzcieński	3.187.290 Miasto: 2.950.000 Powiat: 237290
2.	Przebudowa ulicy Strumykowej		Tak	2005	Nowa nawierzchnia z kostki betonowej, oświetlenie uliczne	Miasto Czarnków	330 000,00 zł Miasto 100%
3.	Przebudowa ulicy Zamkowej i Harcerskiej		Tak	2005-2006	Zamkowa – nowa nawierzchnia z kostki betonowej, chodniki, odwodnienie ulicy - kanalizacja deszczowa, oświetlenie uliczne Harcerska – nowa nawierzchnia asfaltowa, chodniki, oświetlenie uliczne	Miasto Czarnków	1 208 347,50 zł Miasto 25% EFRR 75 %
4.	Udział w TBS		Tak	2004-2006	Budowa mieszkań w systemie TBS	Miasto Czarnków	200.000 Miasto 100%
5.	Przebudowa ulic w centrum miasta - I etap rewitalizacji		Tak	2005-2008	Przebudowa ulic: Rzemieślniczej, Kościelnej, Thieła, Kościuszki i Placu Wolności wykonanie nowej nawierzchni i małej architektury - rewitalizacja centrum miasta nawierzchnia z kostki betonowej - ulice 715 m, plac 4000 m2, oświetlenie uliczne, instalacja systemu monitoringu - tworzenie strefy bezpieczeństwa	Miasto Czarnków	2.700.000 Miasto: 25% EFRR: 75%
6.	Uzbrojenie terenu- ul. Orłowskiego		Tak	2006-2007	Budowa kanalizacji deszczowej oraz budowa nawierzchni drogowej	Miasto Czarnków	360.000 Miasto: 100%
7.	Rewitalizacja obiektów komunalnych		Tak	I etap 2006-2007	remonty elewacji, dachów, renowacja budynków miesz.-usł. (partery budynków w większości przeznaczone na usługi)	Miasto Czarnków	2.000.000 Miasto 25% EFRR 75%
8.	Budowa ul.Orzechowej		Tak	ZREALIZOWANO w 2005 r.	długość drogi 180 m nawierzchnia asfaltowa + chodniki	Miasto Czarnków	Miasto 100%

4.2. LATA 2007-2012

L.p.	Nazwa planowanego działania - zadanie	Określenie kryteriów kolejności realizacji	Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego	Etapy działania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady do poniesienia
1.	Udział w TBS		Tak	2006-2012	Budowa mieszkań w systemie TBS	Miasto Czarnków	400.000 Miasto 100%

2.	Droga osiedlowa na Os.Parkowym		Tak	2007	długość 320 m, nawierzchnia drogi, parkingów i chodników z kostki betonowej	Miasto Czarnków	828.000 Miasto 25% EFRR 75%
3.	Droga doj. do terenów przemysłowych (ul.Chodzieska)		Tak	2007	wykonanie drogi dojazdowej do terenów przemysłowych pod działalność gospodarczą w rejonie ul.Chodzieskiej wykonanie infrastruktury sieciowej i nawierzchni drogi	Miasto Czarnków	900.000 Miasto 25% EFRR 75%
4.	Dokończenie budowy ul. Jasna		Tak	2007	Budowa nowej nawierzchni, chodników oraz oświetlenia	Miasto Czarnków	500.000 Miasto 100%
5.	Rewitalizacja obiektów komunalnych		Tak	II etap 2008-2010	remonty elewacji, dachów, renowacja budynków miesz.-usł. (partery budynków w większości przeznaczone na usługi)	Miasto Czarnków	3.000.000 Miasto 75% EFRR 25%
6.	Budowa ulicy Widokowej		Tak	2008	długość 460 m, nawierzchnia asfaltowa + chodniki	Miasto Czarnków	460.000 Miasto 25% EFRR 75%
7.	Poszerzenie ulicy Rolnej		Tak	2008	poszerzenie jezdni ulicy rolnej i budowa kanalizacji deszczowej	Miasto Czarnków	400.000 Miasto 100%
8.	Budowa ulicy Leśnej		Tak	2008	ulica długość 375 m, nawierzchnia asfaltowa + chodniki	Miasto Czarnków	575.000 Miasto 25% EFRR 75%
9.	Droga dojazdowa osiedlowa Ogrodnicze II		Zmiana planu w trakcie opracowania	2010	droga dojazdowa do nowych terenów pod zabudowę na os.Słonecznym oraz uzbrojenie w infrastrukturę sieciową	Miasto Czarnków	360.000 Miasto 25% EFRR 75%
10.	Modernizacja ul. Myśliwskiej		Tak	2010	Długość 150 m, nawierzchnia asfaltowa	Miasto Czarnków	170.000 Miasto 100%

4.3. OKREŚLENIE KRYTERIÓW KOLEJNOŚCI PROJEKTÓW

Kolejność projektów ustalono uwzględniając możliwość spełnienia przez projekty poniższych kryteriów:

Kryteria formalne projektu:

- Możliwość złożenia kompletnego wniosku z kompletem załączników
- Właściwa wartość projektu dla danego priorytetu ZPORR

Kryteria merytoryczne i techniczne projektu:

- spójność projektu z celami określonymi w ZPORR
- trwałość projektu (sposób zarządzania projektem po jego wykonaniu przez okres 5 lat)
- wpływ projektu na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru objętego projektem oraz stworzenie warunków wzrostu zatrudnienia
- możliwość realizacji w okresie 2004-2006
- wskaźniki ekonomiczne i finansowe
- wpływ na politykę ochrony środowiska
- wpływ na politykę równych szans
- oczekiwane rezultaty
- stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości w rejonie projektu
- polepszenie warunków komunikacji w obszarze projektu
- zmniejszenie kosztów utrzymania i eksploatacji po wykonaniu inwestycji
- poprawa stanu środowiska naturalnego.

5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY MIASTA CZARNKÓW

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków jest spójny ze Strategią Rozwoju Gminy Miasta Czarnków na lata 2003-2014. Część zapisów Planu ma również odzwierciedlenie w dokumentach planistycznych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego (poprawa stanu dróg, eksploatacja wód geotermalnych, ochrona środowiska) oraz województwa wielkopolskiego (budowa obwodnicy).

5.1. WYDATKI INWESTYCYJNE

Poziom wydatków inwestycyjnych w porównaniu do całkowitych wydatków budżetowych miasta przedstawiał się następująco:

Poziom inwestycji finansowanych z budżetu miasta w latach 1998-2003 stanowił średnio około 20% wszystkich wydatków budżetowych. Na tle innych lat bardzo korzystnie przedstawiała się sytuacja w roku 2000, kiedy to m.in. modernizowano budynek przy Pl. Wolności 6, budowano salę sportową oraz modernizowano budynek gimnazjum. Jednak konieczność zaciągnięcia pożyczki oraz emisji obligacji, sprawiła, że w kolejnych latach wydatki inwestycyjne musiały zostać ograniczone.

Dla uzyskania pełnego obrazu sytuacji inwestycyjnej miasta należy zaznaczyć, iż w związku z wydzieleniem jednostek komunalnych do realizacji zadań z zakresu gospodarki komunalnej, wydatki inwestycyjne prowadzone przez te jednostki (Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o., Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o., Geotermia Czarnków Sp. z o.o.) nie są zaliczane do wydatków inwestycyjnych budżetu miasta. Inwestycje te są jednak znaczące i gdyby ich wartość zsumować z inwestycjami finansowanymi bezpośrednio z budżetu miasta, wówczas poziom wydatków inwestycyjnych miasta rokrocznie osiągnąłby odsetek ok. 20-30% wszystkich wydatków miasta.

Największe inwestycje w mieście w latach 1998-2004

1998	w tys. zł
Modernizacje dróg	776
Kanalizacja deszczowa i sanitarna	353
Modernizacja Szkoły Podstawowej Nr 2 (m.in. stolarka okienna, instalacja ciepłej wody)	344
Modernizacja budynku Muzeum, zakupy dla MBP i MCK	300
Sieć wodociągowa	210
Projekt modernizacji basenu i budynku OSiR, rynna do łyżworolek i inne	127
Sieć elektryczna	107
Przedszkole Nr 1 – wymiana stolarki okiennej	102

1999	w tys. zł
Modernizacja budynku Pl. Wolności 6	850
Kanalizacja deszczowa i sanitarna	679
Modernizacje dróg	361
Przedszkole – kotłownia gazowa w Przedszkolu przy ul. Rolnej, wymiana okien w Przedszkolu Nr 4, zakup sprzętu ksero	173
Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Gimnazjum	144
Miejskie Centrum Kultury	139

2000	w tys. zł
Modernizacja budynku Pl. Wolności 6	3 995
TBS – aport rzeczowy i finansowy	905
Budynek komunalny	702
Modernizacje dróg	518
OSiR – basen duży	440
Wykupy gruntów i nieruchomości	383
Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Gimnazjum	262
Miejskie Centrum Kultury	139
2001	w tys. zł
Budynek komunalny	1 227
Kanalizacja deszczowa i sanitarna	341
Miejskie Centrum Kultury	398
Modernizacje dróg	375
Wykupy gruntów i nieruchomości	340
Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Gimnazjum	253

2002	w tys. zł
Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Gimnazjum	847
Szkoła Podstawowa Nr 1 – kotły warzelne, kotłownia gazowa, modernizacja instalacji ciepłej wody	602
Przebudowa ul. Zamkowej	465

2003	w tys. zł
Hala sportowo-widowiskowa przy Gimnazjum Publicznym	3.909
Udział w budowie budynku wielorodzinnego TBS	200
Budowa kanalizacji wraz z przepompownią przy ul. Chodzieskiej	147
Uzbrojenie terenu pod budownictwo mieszkaniowe – ul. Orłowskiego	106
Modernizacja wymienników w Przedszkolu nr 2 na Os. Parkowym	74
Wykupy gruntów i nieruchomości	221
Miejskie Centrum Kultury	142
Modernizacje dróg	108

2004	w tys. zł
wykonanie przyłączy c.o. i c.w.u. z rur preizolowanych w Przedszkolu nr 2 na Os. Parkowym	29
modernizacja węzła ciepłego w budynku przy ul. Przemysłowej 2a	50
Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Orłowskiego – II etap	77
remont nawierzchni ulicy Bednarskiej	82
Remont szaletu miejskiego	89
wymiana ogrzewania węglowego na indywidualne ogrzewanie gazowe w budynkach mieszkalnych przy ul. Kościuszki 32 i 38 w Czarnkowie	138
Pozostałe remonty w zasobie mieszkaniowym gminy	164

6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Zrealizowany projekt inwestycyjny będzie analizowany pod kątem osiągnięcia następujących wskaźników:

wskaźnik produktu:

- długość zmodernizowanych i wybudowanych ulic
- długość i średnica wybudowanych kanalizacji sanitarnych i deszczowych
- długość zmodernizowanej sieci rozdzielczej wodociągu
- pojemność, wydajność zmodernizowanej kompostowni odpadów

wskaźnik rezultatu:

- zwiększenie przepustowości ulicy drogi
- liczba działek z dostępem do wybudowanej, zmodernizowanej infrastruktury
- powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku budowy i modernizacji dróg oraz uzbrojenia terenu powierzchnia terenu z dostępem do infrastruktury
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska
- ograniczenie liczby wypadków drogowych
- liczba turystów
- poprawa czystości wód powierzchniowych

wskaźnik oddziaływania:

- poprawa stanu środowiska
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
- liczba utworzonych miejsc pracy
- poprawa zdrowotności mieszkańców

7. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004-2006.

Szacunkowa wartość inwestycji przewidzianych do realizacji w latach 2005-2007 wynosi **11.234.000 zł**. Ze środków własnych (w tym z kredytu) sfinansowane będzie ok. 53% wydatków inwestycyjnych. Z zestawienia wynika, że w roku 2005 podstawowym źródłem finansowania zaplanowanych inwestycji będą środki własne. W latach następnych ważniejszym źródłem finansowania inwestycji mają być Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej. Założeniem lokalnych władz jest pozyskanie do 2007 r. prawie 5 mln złotych.

Planowane źródła finansowania inwestycji w latach 2005-2007

	Wyszczególnienie	2005	2006	2007	Razem
1	Środki własne	2.845.000	1.668.750	1.539.750	6.053.500
	w tym z kredytu	2.845.000	0	0	
2	Środki UE	750.000	1.262.250	3.168.250	5.180.500
	RAZEM				11.234.000

Źródło: Opracowanie własne

Podstawowy wpływ na realizację zadań ma wielkość zobowiązań. W budżecie Gminy stanowią one poważną pozycję. Związane są one przede wszystkim z nakładami inwestycyjnymi, które są obecnie podstawą rozwoju Gminy. W latach 1999-2003 udział nakładów inwestycyjnych do ogółu wydatków wyniósł 18.064.604 zł co stanowi 19%. W samym 2000 r. nakłady inwestycyjne wyniosły 31% wydatków. Wysokie zadłużenie oraz konieczność spłaty zobowiązań ogranicza dalsze możliwości inwestycyjne. Największe ciężary z tego tytułu Gmina poniosła w 2004r. oraz poniesie w roku 2005. Należy przy tym pamiętać, że w czasie realizacji inwestycji Gmina aktywnie pozyskiwała środki pozabudżetowe, łączna wysokość uzyskanych bezzwrotnych środków w omawianym okresie wyniosła 1.953.650 zł.

Prognoza kwoty długu Gminy Miasta Czarnków na lata 2005-2012, stan na 01.01.2005r.

	Prognoza 2005	Prognoza 2006	Prognoza 2007	Prognoza 2008	Prognoza 2009	Prognoza 2010	Prognoza 2011	Prognoza 2012
Dochody budżetu	21.081.000	21.431.000	21.775.000	22.183.000	22.748.000	23.319.000	23.881.000	24.479.000
60% dochodów budżetu (dopuszczalna wysokość zobowiązań)	12.648.600	12.858.600	13.065.000	13.309.800	13.648.800	13.991.400	14.328.600	14.687.400
Wysokość zobowiązań na koniec roku	8.283.000	6.919.800	5.100.000	3.700.000	2.300.000	1.400.000	700.000	0
15% dochodów budżetu	3.162.150	3.214.650	3.266.250	3.327.450	3.412.200	3.497.850	3.582.150	3.671.850
Łączna kwota zobowiązań przypadająca do spłaty w danym roku	2.749.700	2.159.900	2.506.000	1.936.500	1.825.500	1.228.500	968.500	913.500

Opracowanie własne. Dane Urzędu Miasta Czarnków

8. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Unia Europejska nakłada na państwa członkowskie-beneficjentów korzystających ze środków finansowych funduszy strukturalnych obowiązek przestrzegania zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu ramowym nr 1260/1999/WE z dnia 21 czerwca 1999 roku.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystanie ze środków własnych, jak i unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym, głównie za sprawą odmiennych zasad wykorzystania danych środków finansowych.

8.1. ZARZĄDZANIE PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków będzie pełnił burmistrz przy pomocy specjalnie powołanego zespołu pracowników Urzędu Miasta Czarnków.

Do zakresu zadań Instytucji Zarządzającej będzie należało:

- ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji Planu,
- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawieranie kontraktów publicznych
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznych informacji o nieprawidłowościach,
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

8.2. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA

Wdrożenie Planu będzie obowiązkiem Referatu Techniczno-Inwestycyjnego oraz Stanowiska ds. Rozwoju i Informacji Europejskiej Urzędu Miasta Czarnków.

Zakres odpowiedzialności:

1. Komunikacja społeczna w zakresie przyjmowania nowych zadań organizacyjnych i inwestycyjnych.
2. Kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych-beneficjentów pomocy.
3. Przyjmowanie, kontrola formalna składanych wniosków co do zgodności składanych wniosków z Planem Rozwoju Lokalnego.
4. Ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów.
5. Szeroka informacja o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

9.1. SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Podstawowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu Planu Rozwoju Lokalnego posiada Burmistrz Gminy Miasta Czarnków i Rada Miasta Czarnków.

Instytucja zarządzająca współpracuje z zastępcą, skarbnikiem i sekretarzem, których główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz interweniowanie w razie ewentualnej potrzeby.

Monitoring prowadzony będzie w zakresie finansowym i rzeczowym.

Monitoring rzeczowy obejmował będzie dane obrazujące postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwienie oceny jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w Planie.

Monitoring finansowy obejmował będzie dane finansowe realizacji projektu, będące podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków w oparciu o raporty okresowe obrazujące wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych.

9.2. SPOSOBY OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Skuteczność Planu będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Burmistrza oraz Radę Miasta przy zastosowaniu wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów określonych w poszczególnych programach operacyjnych i wytycznych opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

9.3. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTORAMI: PUBLICZNYM, PRYWATNYM, ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem z założeniem otwartym i żywym. Wykaz zadań będzie aktualizowany raz w roku w okresie planowania budżetu miasta. Zmiany mogą wynikać między innymi z przemian społeczno-gospodarczych, zmiany układu priorytetów przyjętych przez władze samorządowe.

Wnioski do Planu przyjmuje pełnomocnik ds. Rozwoju lokalnego, koordynator zespołu zadaniowego przygotowującego Plan.

Wnioski mogą składać radni, stowarzyszenia, nieformalne grupy mieszkańców, podmioty powiązane z budżetem gminy, w tym również spółki prawa handlowego.

9.4. PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Zadaniem działań informacyjnych i promocyjnych będzie:

1. Zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów służących rozwojowi regionalnemu dla wszystkich grup docelowych z terenu Czarnkowa,,
2. Zapewnienie informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących procedurach,
3. Zapewnienie bieżącej informacji dla lokalnej opinii publicznej o zakresie pomocy wspólnotowej otrzymanej przez miasto,
4. Wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich

jak Internet, poczta elektroniczna w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Grupy docelowe, dla których przeznaczona będzie informacja to:

- Społeczeństwo - bezpośredni beneficjent-kształtowanie opinii publicznej poprzez informowanie, przekazywanie wiedzy o działaniach UE, o wdrażaniu i wykorzystywaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa przyczyni się do poparcia dla inwestycji,
- inni beneficjenci to osoby, instytucje, grupy społeczne.